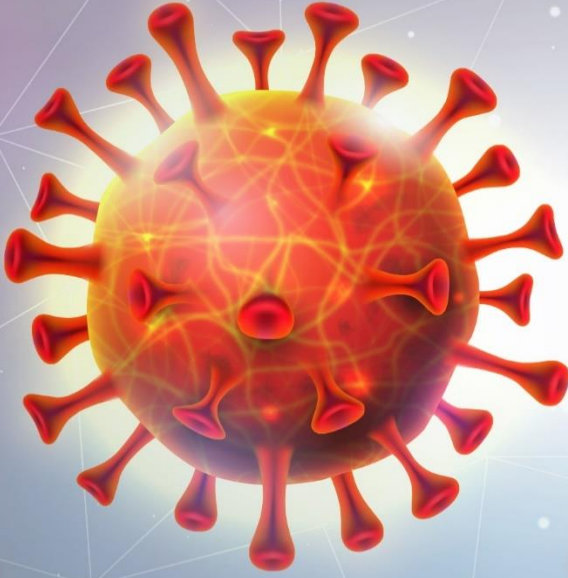

Dünya

Ne Konuşuyor?

1-15 Şubat 2024 | YIL: 3 / SAYI: 49

2019 - NCOV

SARS-CoV-2

International Journal of Infectious Diseases dergisinde yayınlanan küresel bir meta-analiz, en ölümcül SARS-CoV-2 varyantının (VOC) Beta olduğunu, bunu Gamma, Alpha, Delta ve Omicron'un takip ettiğini ve varyanta özgü vaka ölüm oranlarının (CFR) %0.7 ile %4.2 arasında değiştiğini tahmin etmektedir.

**SARS-COV-2
VARYANLARI**

**ÜNİVERSİTELER VE
EKONOMİ**

**UKRAYNA'YA YÖNELİK
UZUN VADELİ DESTEK**

YÖNETİCİ ÖZETİ

- Çin hisse senetlerinde uzun zamandır devam eden düşüş trendi, **emlak kriziyle** daha da şiddetlenmiştir. Çin hisse fiyatlarını takip eden endeksler, 2023 yılını kötü geçirmekle kalmayıp geçtiğimiz ayda da düşmeye devam etmiştir. Covid-19 sonrası ekonomik büyüme beklentisi ile Çin'e yatırım yapan yatırımcıların hayal kırıklıkları artmıştır. Sermaye akışının tersine dönmesi, yatırımcıların fabrikalarını Çin'den uzaklaştırması ve yaklaşık %90 yatırımcının ülkeden ayrılmaya yönelmesi geçen sene yabancı yatırım oranında büyük bir düşüş yaşanmasına neden olmuştur.
- Bazı kesimler, 2000'li yılların başında başlayıp 2007-2009 küresel mali krizine kadar süren **hammadde fiyatlarındaki artışın tekrar yaşanacağını** ve Batı'nın yeşil enerjiye geçişiyle hızlı bir toparlanma göstereceğini düşünmektedir. Ancak elektrikli araçlar için hayati önem taşıyan hammadde fiyatlarındaki artış, dünyanın dört bir yanındaki politikacıları **yeşil dönüşümün maliyetleri** konusunda endişelendirmeye başlamıştır. Bu endişe bazı ülkelerde yeşil dönüşüm için atılacak adımların ertelenmesine neden olmuştur.
- Çin'in **Bir Kuşak Bir Yol Projesi'nin** (BRI) **birinci hedefi** ekonomik büyümeyi desteklemek ve sürdürülebilirliği arttırmak için yeşil enerji projelerine odaklanmaktır. Bu hedef doğrultusunda çevresel sürdürülebilirlik ve ekolojik bilinçle entegre olan projelerin ağırlık kazanması beklenmektedir. BRI aynı zamanda katılımcı ülkeler arasındaki lojistik engelleri azaltacak, mal, hizmet, sermaye akışını artıracak projelerle; ticareti kolaylaştırmak, ulaşım altyapısını geliştirmek ve ekonomik büyümeyi desteklemek için önemli adımlar atmaktadır. BRI projesi aldığı eleştirilere rağmen sağladığı dayanışma sayesinde; barış, güvenlik, refah ve ilerleme adına **önemli bir vizyonu** temsil etmektedir.
- Karteller uyuşturucu ticareti ve insan kaçakçılığında büyük bir kar elde etmekte, fonlarını da kısa vadede bölgelerini sağlamlaştırmak, uzun vadede ise ABD'deki faaliyetlerini genişletmek için kullanmaktadır. ABD sınırında **yasadışı göç**, oldukça fazladır ve göçmen kaçaklığı yalnızca karlı olmakla kalmamakta, aynı zamanda **uyuşturucu ticaretinin ilerlemesine de yardımcı** olmaktadır. Temsilciler Meclisi İç

Güvenlik Komitesi'nin yakın zamanda yayınladığı rapora göre, son üç yılda Amerika'daki yasadışı uyuşturucu miktarı trajik sonuçlara yol açacak miktara ulaşmıştır. Bu durumda Biden'ın kartelleri zenginleştiren felaket sınır ve göç politikalarında cesur değişiklikler yapması gerekmektedir.

- Pentagon'un bölgedeki Amerikan güçlerine yapılan saldırıları yönetmekle suçladığı, İran destekli bir milis olan Kataib Hizbullah'ın lideri ve iki korumasının bulunduğu araca Irak'ta insansız hava aracıyla saldırı düzenlenmiştir. Joe Biden, saldırıların kendilerine **yapılan saldırılara karşı bir cevap** olduğunu söylemiştir. Amerikan askerlerine yönelik saldırılardan sorumlu tutulan bir diğer grup olan Harakat al Nujaba ise açıklama yayınlayarak kendilerinin de karşılık vereceğini vurgulamıştır.
- Hindistan'ın yurt içi fiyatları düşürmek amacıyla 2023 yılı Temmuz ayında pirince getirdiği ihracat kısıtlamalarının etkisi, küresel pirinç piyasalarında hissedilmeye devam etmektedir. Küresel arzın belirsiz olduğu ortamda, Hindistan'ın ihracata getirdiği **kısıtlamalar piyasadaki stresi artırmıştır**. Güney ve Güneydoğu Asya ile Sahra Altı Afrika'daki ithalatçı ülkeler zor durumda kalırken, Vietnam ve Tayland gibi önemli pirinç ihracatçısı ülkeler El Niño'nun etkileri nedeniyle alternatif kaynaklar aramak zorunda kalmıştır.
- Gazze'deki 2,2 milyon Filistinli, **uluslararası ölçekte belirlenen kriz** seviyesindedir. Çatışmalardan önce Gazze'de seralarda sebze, meyve yetiştirilip küçük ölçekli hayvancılık faaliyetleri gerçekleştirilirken, çatışmalar nedeniyle bu alanların çoğu yok olmuştur. Çatışmalar devam ettiği sürece Filistinlilerin karşılaştığı açlık ve kıtlık gibi gıda güvenliği sorunları artacaktır. Sorunlu bölgelerdeki gıda güvenliğini sağlamakla yükümlü olan Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)'nün, gıda kaynaklarını korumak ve üretimde sürdürülebilirliği sağlamak için gerekli girdileri sağlaması gerekmektedir.

DÜNYA NE KONUŞUYOR?

1-15 Şubat 2024

Bu rapor KOSAM tarafından
özel olarak hazırlanmıştır.
www.kosam.org

Bu Rapor, **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)** tarafından özel olarak hazırlanmıştır.

Bu yayının tüm hakları KOSAM'a aittir. KOSAM'ın izni olmadan yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek sureti ile alıntı yapılabilir. Bu yayındaki tüm fikirler tamamen derlenen enstitüler, yayınlayan yazarlara aittir ve KOSAM'ın yayın politikalarını yansıtmamaktadır.

COPYRIGHT © 2024

KOSAM - Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi

Akabe Mah. Alaaddin Kap Cd. No:130 D:H, 42020 Karatay / Konya TÜRKİYE

Tel: 0539 897 21 01

www.kosam.org

info@kosam.org

İçindekiler

A. EKONOMİ	1
1. Üniversiteler Ekonomik Büyüme Desteklemekte Başarısız Oluyor / The Economist (İngiltere)	1
2. AB'nin Refahı İçin Tek Pazar Kavramı Hemen Güçlendirilmeli / Centre for European Policy Studies (Belçika).....	2
3. Çin Borsasının Çöküşü Birçok Yabancı Yatırımcı İçin Yolun Sonu / Atlantic Council (ABD).....	4
4. Meritokrasi, Bireysel Sorumluluk ve Yatırımların Teşvik Edilmesi: Singapur'un Ekonomik Büyüme Mucizesi / Fraser Institute (Kanada).....	5
5. Çin'deki Emlak Krizi Hükümet Harcamalarını Azaltmaya Devam Ediyor / The Peterson Institute for International Economics (ABD)	7
6. Emtialara Yatırım Yapmak Zorlaştı / The Economist (İngiltere)	8
7. Gelir Eşitsizliği Covid-19 Salgını Sırasında Neredeyse Hiç Değişmedi / BRUEGEL (Belçika)	10
8. 2024 Yılında Bir Kuşak Bir Yol'a Bakış / ChinaFocus (Çin).....	12
B. POLİTİKA	14
1. ABD Doğu Asya'dan Uzaklaşıyor mu? / Independent Institute (ABD)	14
2. Ukrayna – Hindistan: Seçim Bağlamı ve İş Birliği Umutları / Razumkov Centre (Ukrayna).....	15
3. Biden'in Sınır Politikaları Kartellerin İşine Geliyor / Center For Immigration Studies (ABD).....	16
4. Karadeniz'deki Başarılar ve Ukrayna'nın Zafere Giden Yolu / Center for European Policy Analysis (Belçika)	18
5. ABD Yeni Bir Sonsuz Savaşın Eşiğinde mi? /CATO Institute (ABD).....	19
6. AB Liderleri Ukrayna İçin Uzun Vadeli Destek Paketi Üzerinde Anlaştı / Atlantic Council (ABD).....	21
7. ABD İHA Saldırısıyla Bağdat'ta İran Destekli Milis Lideri Öldürdü / BBC (Birleşik Krallık).....	23

C. ÇEVRE.....	25
1. Küresel Nüfusun Büyük Çoğunluğu İklim Eylemini Destekliyor / Institute of Labor Economics (Almanya)	25
2. Hindistan'ın Pirinç İhracatına Getirdiği Kısıtlamalar Küresel Piyasaları, Arzı ve Fiyatları Etkilemeye Devam Ediyor / International Food Policy Research Institute (ABD)	26
3. İklim Değişikliği, Dang Humması Salgınlarını Kötüleştirebilir / Peterson Institute for International Economics (ABD)	28
D. SOSYAL.....	30
1. Çin'de Çalışan Kuzey Koreliler 'Köle Gibi Sömürülüyor' / BBC (Birleşik Krallık)	30
2. Gazze'de Her Geçen Gün Daha Fazla İnsan Kıtlıkla Karşı Karşıya Kalıyor / Food and Agriculture Organization of the United Nations (İtalya)	31
3. SARS-CoV-2 Varyantları Arasında Beta En Yüksek Ölüm Oranına Sahip / Center for Infectious Disease Research & Policy (ABD)	32
4. Kentleşme ve Ekonomik Kalkınmayı Yeniden Düşünmek / International Institute for Environment and Development (Birleşik Krallık)	33
E. TEKNOLOJİ.....	36
1. İsrail'in Askeri Yapay Zekâsı: Ne Kadar Yetenekli? / The Royal United Services Institute for Defence and Security Studies (Birleşik Krallık)	36
2. Hindistan'ın Yerli Yalancı Uydu Arayışı / Center for Aerospace & Security Studies (Pakistan)	37
F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER	40

A. EKONOMİ

1. Üniversiteler Ekonomik Büyümeği Desteklemekte Başarısız Oluyor / The Economist (İngiltere)

Son yıllarda üniversite sayısında önemli bir artış yaşanmıştır. 1980 yılında dünya genelinde yüksek öğretim kurumlarına 4 milyon araştırmacı istihdam edilirken, bugün bu sayı 15 milyona ulaşmıştır. İstihdam edilen araştırmacılar her yıl beş kat daha fazla sayıda makale üretmektedir. Hükümetlerin eğitim sektörüne yönelik harcamaları artmıştır. Üniversitelerin işletmeler, hükümet ve halk tarafından kullanılması, entelektüel ve bilimsel buluşlara katkıda bulunması beklenmektedir. Dolayısıyla teorik olarak üniversitelerin verimlilik artışı için mükemmel bir kaynak olması gerekmektedir.

Ancak uygulamada yüksek öğretimdeki büyük genişleme üretkenlikteki yavaşlama ile aynı zamana denk gelmiştir. 1950'li ve 1960'lı yıllarda dünyada işçilerin saat başına üretimi yıllık bazda %4 artarken, Covid-19 salgınından önceki on yılda bu oran yıllık %1 olarak gerçekleşmiştir. Yapay zekâ (AI) alanındaki inovasyon dalgasına rağmen, verimlilik artışı zayıf kalmaya devam etmektedir.

İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde **yükseköğretim inovasyonda önemli bir rol oynamıştır**. Bilimsel atılımların gerçekleştirilmesinde işletmelerin sorumluluğu daha fazla olmuştur. 1950'li yıllarda Amerika'daki işletmeler araştırma faaliyetleri için üniversitelerden dört kat daha fazla harcama yapmıştır. 1960'larda bir kimya şirketi olan DuPont'un araştırma ve geliştirme (AR-GE) birimi, Journal of the American Chemical Society'de Massachusetts Institute of Technology ve Caltech'in toplamından daha fazla makale yayınlamıştır. Bir zamanlar AT&T'nin (bir telekomünikasyon şirketi) bir parçası olan Bell Labs'de on kişi Nobel ödülü kazandıran araştırmalar yapmıştır.

Dev şirket laboratuvarları kısmen tekelleşme karşıtı yasalar nedeniyle ortaya çıkmıştır. Bu yasalar genellikle bir firmanın başka bir firma icatlarını satın almasını zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla işletmelerin kendi fikirlerini geliştirmekten başka seçenekleri yoktur. Kurumsal laboratuvarın altın çağı, 1970'ler ve 1980'lerde rekabet politikasının

gevşemesiyle sona ermiştir. Aynı zamanda, üniversite araştırmalarındaki büyüme birçok patronu artık bilimsel araştırmalar için para harcamasına gerek olmadığına ikna etmiştir.

Yüksek öğretim kurumları gerçek dünyayla ilgili çalışmalar ürettiğinde, bunun sonuçları rahatsız edici olabilmektedir. Yazarlara göre, üniversitelerin yeni doktora mezunu vermesi, şirketler için yeni şeyler icat etmeyi daha da kolaylaştırmaktadır. Ancak üniversitelerin patentleri, şirketleri daha az patent üretmeye teşvik ederek dengeleyici bir etki oluşturmaktadır. Belki de **zamanla üniversiteler ve şirketler** daha kârlı bir şekilde **birlikte çalışacaktır**. Daha sıkı rekabet politikası, işletmeleri savaş sonrası dönemde olduğu gibi davranmaya ve kendi iç araştırmalarını güçlendirmeye yönlendirecektir.

Kaynak: Alvaro Bernis

Erişim: <https://www.economist.com/finance-and-economics/2024/02/05/universities-are-failing-to-boost-economic-growth>

Anahtar Kelimeler: Büyüme, Ekonomi, Üniversite.

2. AB'nin Refahı İçin Tek Pazar Kavramı Hemen Güçlendirilmeli / Centre for European Policy Studies (Belçika)

AB'nin kurduğu **Tek Pazar** sistemi 30. yılını kutlarken, bu sistemi derinleştirmek ve güçlendirmek için acil bir üst düzey siyasi eyleme ihtiyacı vardır. Uzun vadede AB

ekonomisinin sağlığı ve dinamizmi açısından, tek pazarın güçlendirilmesinden daha önemli ve stratejik bir eylem yoktur. AB, tek pazar sistemini güçlendirmek için somut adımlar atması halinde mevcut GSYH'sinin %9'u kadar ek bir kazanç elde etme imkânı vardır. AB; start-up / ölçek büyütme, Ar-Ge ve patentlere daha fazla önem verip büyük bir dinamizm duygusu oluşturabilirse, GSYH'deki artış oranı daha da yüksek olacaktır. CEPS'in (Centre for European Policy Studies) yeni Derinlemesine Analiz raporu '**Tek Pazarın Güçlendirilmesi**', Avrupa Konseyi tarafından değerlendirilecektir. Raporda önerilen orta vadeli programın içeriği iddialı olmalıdır. Programın güvenilirliği ve etkinliği her şeyden önce hizmetlere bağlı olup, iki paralel eylem planı önermektedir.

Planda, Komisyon'un uyumlaştırılmış Avrupa standartlarına yönelik yaklaşımdan vazgeçmesi de yer almaktadır. Küresel değer zincirinde yer alan Avrupalı şirketler için ciddi maliyetleri olan ve diplomasiye bırakılması daha iyi olacak olan konularda düzenleme yapılmasına da son verilmelidir. Ayrıca, AB ekonomisinde daha fazla dinamizmi teşvik etmek ve canlandırmak için AB'de yeni kurulan şirketlere verilen destekler artırılmalıdır. AB, tek başına en büyük başarısı olan tek pazara dayanmaktadır. AB'nin gelecekteki rekabet gücünü ve refahını güvence altına almak için, liderler AB'yi güçlendirmek için şimdi harekete geçmelidir.

Kaynak: Vecteezy

Erişim: <https://www.ceps.eu/for-the-eus-prosperity-we-must-empower-the-single-market-now/>

Anahtar Kelimeler: AB, Pazar, Refah.

3. Çin Borsasının Çöküşü Birçok Yabancı Yatırımcı İçin Yolun Sonu / Atlantic Council (ABD)

Çin hisse senetlerinde uzun süredir devam eden çöküş, trilyonlarca doları silip süpürmüştür. **Emlak krizi**, yavaş büyüme ve deflasyonla kuşatılmış Çin ekonomisine ciddi bir darbe indirirken, bu durum bir zamanlar Çin'i vazgeçilmez bir destinasyon olarak gören yabancı kurumsal yatırımcılar için bardağı taşıran son damla olmuştur. Şangay, Shenzhen, Hong Kong ve New York'taki hisse fiyatlarına vurulan darbe 2021'in başından bu yana yaklaşık 7 trilyon dolara ulaşmıştır. Pekin'in piyasayı dengelemek için attığı adımlarla hisse fiyatları son günlerde biraz toparlanmış olsa da yatırımcıların hayal kırıklığı devam etmektedir.

Piyasadaki gerileme, müteahhitlerin tahvilleri ödeyememesine neden olan ve Çin'in yerel yönetimlerini 13 trilyon dolar borçla karşı karşıya bırakan emlak fiyaskosu üzerine denk gelmiştir. Çin 2023'ün ilk sekiz ayında halka arzlarda dünya lideriyken, halka arzlar yavaşlamış ve birçok girişim nakit sıkıntısı çekmiştir. Sermaye akışının tersine dönmesi, yabancı üreticilerin fabrikalarını Çin'den uzaklaştırmasıyla daha da güçlenmiş ve geçen yıl yabancı yatırımlarda benzeri görülmemiş bir düşüşe neden olmuştur. Çin hisse senedi piyasalarına net yabancı girişi 6,1 milyar dolarla **son yılların en düşük seviyesinde** gerçekleşmiştir. Çin hisse fiyatlarını takip eden tüm endeksler 2023 yılını kötü geçirirken, düşüşler geçen ayda da devam etmiştir. Tokyo, Mumbai ve New York'a kadar tüm piyasalar sağlam kazançlar elde etmiş ve Asya piyasaları özellikle Çin piyasalarından çekilen paralardan faydalanmıştır.

Kaynak: Atlantic Council

2024 yılı Ocak ayında Bloomberg'in 500 milyon dolardan büyük varlığa sahip 271 ABD emeklilik fonu üzerinde yaptığı analiz, Wall Street'te işlem gören Çin hisselerinden sadece on dört tanesine sahip olduğunu göstermiştir. Kurumsal yatırımcıların artık Çin'den daha iyi ekonomik beklentilere ve daha az siyasi riske sahip gelişmekte olan piyasaları tercih ettiği belirtilmiştir. ABD-Çin arasında artan gerilim de piyasanın üzerine çökmüş ve birçok yabancı yatırımcının Çin hisselerine daha temkinli yaklaşmasına neden olmuştur. Pekin son zamanlarda borsayı desteklemek ve altta yatan ekonomik sorunları ele almak için çeşitli adımlar atmıştır. Devlet kontrolündeki fonları hisse senedi almaya zorlamış ve açığa satışları kısıtlamıştır. Ekonomi ve piyasaların düzenli bir toparlanma göstermesi durumunda bazı fon yöneticilerinin Çin'e geri dönebileceği belirtilmiştir.

Erişim: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/econographics/chinas-stock-market-collapse-is-the-end-of-the-road-for-many-foreign-investors/>

Anahtar Kelimeler: Çin, Ekonomi, Piyasa.

4. Meritokrasi, Bireysel Sorumluluk ve Yatırımların Teşvik Edilmesi: Singapur'un Ekonomik Büyüme Mucizesi / Fraser Institute (Kanada)

Kanada dahil birçok Avrupa ülkesi, 1965 yılında bağımsızlığını kazanan, nispeten fakir bir ülke olup daha sonra dünyanın en zengin ülkelerinden biri haline gelen Singapur'un ekonomik büyüme serüveninde uygulamaya koyduğu büyüme yanlısı politikalarını örnek almalıdır. Singapur, bağımsızlığını kazandıktan sonra ekonomik büyüme ve yaşam standardını yükseltme amacıyla bir dizi politika benimsemiştir. Uluslararası ticaretin, yabancı yatırımın ve göçün kapılarını açık bırakmış ve aynı zamanda kamu harcamalarının da en düşük seviyede tutulmasını sağlamıştır. Örneğin; 2022 yılında Singapur'un toplam kamu harcaması kendi GSYH'sinin %15,4'üne denk gelirken, gelişmiş ekonomilerde bu oran %42,7, Kanada'da ise %41,5 olmuştur. Kamu harcamalarının düşük olması aynı zamanda vergilerin de düşük olması anlamına gelmektedir. Singapur'da en yüksek kişisel gelir vergisi oranı %22 iken, bu oran Kanada'da %50 seviyesindedir. **Singapur Hükümeti**, sanayi politikaları açısından müdahaleci olmamasına karşın şu an **dünyadaki en özgür ekonomi** olarak gösterilmektedir.

1965 – 2020 yılları arasında Singapur'un kişi başı yıllık ekonomik büyüme oranı %5 olurken, gelişmiş ekonomilerde ve Kanada'da bu oran %1,9 olmuştur. 1965 yılında gelişmiş ekonomilerde kişi başına düşen gelir miktarı 13.338 dolar, Kanada'da 16.428 dolar olurken, Singapur'da ise 4.215 dolar olmuştur. Fakat 2020 yılına gelindiğinde, Singapur'un uyguladığı büyüme odaklı politikalar sayesinde kişi başı geliri 59.176 dolara çıkmış, ABD ve Kanada'da 42.366 dolar olmuş ve gelişmiş ekonomilerdeki ortalamayı da (36.020 dolar) geçerek zirveye oturmuştur. Bağımsızlık sonrası Singapur kendine güvenme kültürünü sağlamak ve teşvikleri ekonomik büyümeyle uyumlu hale getirmek için çaba göstermiştir. Birçok ülke tarafından kullanılan standart vergi sistemi ve harcama modelini benimsemek yerine **kendine özgü bir tasarruf sistemi** kurmuştur. Bu sisteme göre hem çalışanlar hem de iş verenler gelirlerinin bir kısmını tasarruf hesaplarına yatırmaya zorlanmış ve burada oluşan gelirler de ev alma, sağlık hizmetleri ve emeklilik sisteminde kullanılmıştır.

Kaynak: Fraser Institute

Erişim: <https://www.fraserinstitute.org/studies/meritocracy-personal-responsibility-and-encouraging-investment-lessons-from-singapores-economic-growth-miracle>

Anahtar Kelimeler: Ekonomi, Refah, Singapur.

5. Çin'deki Emlak Krizi Hükümet Harcamalarını Azaltmaya Devam Ediyor / The Peterson Institute for International Economics (ABD)

Çin'den gelen son verilere göre, 2023 yılında Çin hükümeti mali harcamalarının GSYH'ye oranı tekrar düşmüş ve 2021 yılında başlayan düşüş trendi devam etmiştir. Bu düşüşün arkasında **Çin'in emlak sektöründe yaşanan** sorunların yattığı belirtilmiştir. Çin ekonomisi artan deflasyonist baskı ve zayıf talep nedeniyle mali harcamalara ciddi şekilde ihtiyaç duymaktadır. Çin'in yerel yönetimleri mali gelirlerinin önemli bir kısmını devlete ait arazilerin kullanım haklarını emlak geliştiricilerine satarak elde etmektedir. Ancak, son olarak Evergrande Group'un tasfiyesinin de gösterdiği gibi, birçok emlak geliştiricisi kendi iç mali krizleriyle mücadele etmeye devam etmektedir.

Bu durum yerel yönetimlerin arazi satışlarından elde ettiği gelirlerin 2023 yılında 5,8 trilyon yuana düşmesine neden olmuştur. 2022 yılı ile kıyaslandığında %13 daha düşük olan bu rakam üst üste ikinci yılda da düşüş göstermiştir. 2023 yılının sonuna doğru arazi satışlarında hafif bir toparlanma meydana gelmiştir. 2023 yılının Aralık ayında arazi satış geliri %1,8 artarak 2022 başından bu yana ilk kez pozitif dönmüştür.

Arazi satış gelirlerindeki düşüşle birlikte, Devlet Fonları Bütçesi'nin harcamaları 2022 yılına kıyasla %8,4 oranında azalmıştır. Bunun nedeni, yerel yönetimlerin arazi satış gelirlerinin çoğunu, yeniden yerleşim tazminatı, arazi geliştirme ve diğer maliyetler de dahil olmak üzere arazi satış faaliyetiyle yakından ilişkili alanlara harcamasıdır. Daha az arazi satıldığında bu harcamalar zarar görmektedir.

Yine de Devlet Fonları Bütçesi, Genel Kamu Bütçesi ve Devlet Sermaye İşletme Bütçesi harcamalarının toplamı 2022 yılına kıyasla 2023 yılında %1,2 oranında bir artış gösterirken bu artış büyük ölçüde Genel Kamu Bütçesi harcamalarındaki %5,4'lük artıştan kaynaklanmaktadır. Çin hükümeti ayrıca sosyal sigorta ödemelerinden ve sosyal güvenlik harcamaları için diğer mali sübvansiyonlardan gelir elde eden bir Sosyal Sigorta Bütçesi de yürütmektedir. Sosyal Sigorta Bütçesi gelir ve harcamalarının bütçe seviyeleri ile aynı olduğu varsayıldığında, Çin'in konsolide mali harcamaları 2023 yılında %2,3 oranında hafif bir artış gösterecekti.

Emlak sektöründeki gerileme muhtemelen yıllarca sürecektir ve kapasite fazlası olan sektörde gecikmiş bir düzeltme olacaktır. Çin'in, daha az arazi satışının neden olduğu harcamalardaki potansiyel düşüşü telafi etmek için hükümet bütçelerinde aynı zamanda arazi ve altyapı geliştirme dışındaki alanlarda planlanan harcamaları da artırması gerekmektedir. Çin büyüme hedefini tutturmayı başararak 2023 yılında reel olarak %5,2 oranında büyümüş, ancak nominal büyümesi sadece %4,6 olmuştur. Bu veriler ekonomi genelindeki enflasyonun geniş bir ölçüsü olan GSYH deflatörünün negatif olduğunu göstermektedir. **Deflasyonist bir sarmal ekonomi için zararlıdır.** Bu kritik noktada, Çin'in düşen fiyatlara karşı mücadelesine yardımcı olmak için maliye politikasının daha genişlemeci olması gerekmektedir.

Kaynak: PIIE

Erişim: <https://www.piie.com/blogs/realtime-economics/2024/chinas-property-downturn-continues-drag-down-government-spending>

Anahtar Kelimeler: Çin, Maliye, Politika.

6. Emtialara Yatırım Yapmak Zorlaştı / The Economist (İngiltere)

Bazı uzmanlar, 2000'li yıllarda emtia fiyatlarında yaşanan yüksek artışların günümüzde yeniden tekrar edeceğini düşünmektedir. Elektrikli araç (EV) bataryaları için hayati önem taşıyan lityum ve nikel fiyatları 2021 ve 2022 yıllarında ciddi bir artış göstermiştir. Nikel,

2023'ün ilk aylarına kıyasla neredeyse %50 oranında ucuzlarken, lityum fiyatındaki düşüş %80 ile daha sert olmuştur. Gıda maddeleri, yakıtlar ve metallere oluşan Bloomberg Emtia Endeksi, 2022 yılı ortasında görülen zirveden bu yana %29 oranında gerilemiştir.

Petrol talebine ilişkin tahminler de hükümetlerin tüketicileri petrolden vazgeçirme planlarına bağlı olarak büyük farklılıklar göstermektedir. Uluslararası Enerji Ajansı, geçen yıl 102 varil/gün olan **petrol talebinin 2028 yılına kadar 106 milyon varil/gün'e (bpd) çıkmasını** beklemektedir. Petrol üreticilerinden oluşan Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü, petrol talebinin önümüzdeki beş yıl içinde iki kattan daha hızlı artarak 110 milyon varile çıkmasını ve ardından önümüzdeki yirmi yıl boyunca artmaya devam etmesini beklemektedir. Emtia ticareti hiçbir zaman basit olmamıştır: fiyatlar öngörülemez ekonomik döngülerin yanı sıra sondajcılar, üreticilerin ve madencilerin üretim kapasitesine bağlıdır.

Yatırımcılar, pil teknolojisindeki gelişmelerden hükümetin sübvansiyon iştahına kadar uzanan bir dizi siyasi ve teknolojik belirsizlikle de mücadele etmek zorundadır. Elektrikli araç piyasalarındaki büyüme trendi devam ediyor: 2023 yılında dünya çapında 14 milyon elektrikli araç satılırken bu rakam bir önceki yıla göre %35 oranında artış göstermiştir. Ancak elektrikli araç satışlarındaki hızlı artış sürece mi? Hem yeni hem de kullanılan ikinci el elektrikli araçlar Amerika'daki bayilerde benzinli araçlara göre daha uzun süre bekletilmektedir. Alman otomobil üreticisi **Volkswagen**, bir önceki yıl %11 olan **elektrikli araç satışlarının 2023'te %8-10'a gerileyeceğini** bildirmiştir.

Ford ve GM, geçtiğimiz yıl elektrikli araç ve batarya tesisi inşaatlarını erteleyen otomobil üreticileri arasında yer almıştır. Sektöre ilişkin tedirginlik, pazar lideri Tesla'nın hisse fiyatının %26 oranında düşmesine neden olmuştur. Peki elektrikli araçlar hala aynı batarya malzemelerine ihtiyaç duyacak mı? Yeni sodyum-iyon piller ne nikel ne de lityum gerektiriyor. Mevcut tiplerin yerini almaya başlarsa, metallere olan talep düşecektir. Zengin dünyanın dört bir yanındaki politikacılar **enerji dönüşümünün getireceği maliyetler** konusunda endişelenmeye başlamıştır. Eylül ayında İngiltere içten yanmalı motorların yasaklanmasını ertelemiştir. Haziran ayında yapılacak Avrupa Parlamentosu seçimleri öncesinde, merkez sağ Avrupa Halk Partisi'nin taslak manifestosu artık bu tür motorların tamamen yasaklanmasına karşı çıkmaktadır.

Önemli olan sadece Batı politikaları ve talebi olmamaktadır. Son emtia süper döngüsü (uzun süreli ekonomik büyümenin ürünlere olan talebi sürekli hale getirmesi) sırasında Çin'in milyonlarca konut, yüz binlerce kilometre yol ve diğer her türlü fiziksel altyapı inşa etmesi, emtialara olan talebin hızla artmasına neden olmuştur. Fakat mevcut durumda dünyanın en büyük ikinci ekonomisi olan Çin'in talepteki belirsizliği sürmektedir. Çin Hükümeti kendi oluşturduğu balonu istikrarlı bir şekilde düzeltmek için çaba gösterse de emlak yatırımları önemli ölçüde azalmıştır.

Kaynak: Satoshi Kambayashi

Erişim: <https://www.economist.com/finance-and-economics/2024/02/15/investing-in-commodities-has-become-nightmarishly-difficult>

Anahtar Kelimeler: Emtia, Piyasa, Yatırım.

7. Gelir Eşitsizliği Covid-19 Salgını Sırasında Neredeyse Hiç Değişmedi / BRUEGEL (Belçika)

2020 yılında Covid-19 salgını ortaya çıktığında birçok analist, ülke içinde eşitsizliklerin artacağını öngörmüştür. Örneğin; Furceri ve diğerleri (2022) son yirmi yılda yaşanan büyük salgınların gelir eşitsizliğini artırdığı, savunmasızları korumak için uzun süreli destekleyici politikaların olmadığı ve Covid-19 salgınının eşitsizliği önemli ölçüde

artıracağı konusunda uyarılarda bulunmuştur. Stantcheva (2022) pandeminin eşitsizlik üzerindeki etkisine ilişkin ilk araştırmaları özetlemiştir; Covid-19'un gelir, tüketim, tasarruflar, iş kayıpları, uzaktan çalışma fırsatları, cinsiyetler, bölgeler, sektörler ve meslekler üzerinde farklı etkilerle eşitsizlikleri çeşitli şekillerde şiddetlendirdiği sonucuna varmıştır. Salgının genel istihdama etkisi, tarihsel durgunluklardan sonra yaşananlara nazaran daha azdır.

Eşitsizlik ölçümü için iki ana gelir kavramı vardır: piyasa geliri ve harcanabilir gelir. **Piyasa geliri** vergi öncesi ve transfer öncesi gelir olarak tanımlanırken; **harcanabilir gelir** transferleri (çeşitli kaynaklardan: devlet, özel bağışçılar, kâr amacı gütmeyen kuruluşlar) ekler ve gelir vergilerini çıkarır. Piyasa geliri eşitsizliği 2019 yılına kıyasla 2020 yılında 23 ülkede artmıştır. Diğer 23 ülkede herhangi bir değişiklik olmazken, 38 ülkede eşitsizlik fiilen düşmüştür. Dolayısıyla, beklentilerin aksine Covid-19 yaygın gelir eşitsizliği artışlarına yol açmamıştır. Dünyanın en kalabalık iki ülkesi olan Çin ve Hindistan'da gelir eşitsizliği 2020 yılında marjinal olarak azalmıştır (Çin'de piyasa -0,2 ve harcanabilir -0,1; Hindistan'da her ikisi de 0,1 düşmüştür).

Kaynak: Bruegel

Furceri ve diğerlerinin (2022) gösterdiği gibi, pandemi ve durgunlukların gelir eşitsizliği üzerinde gecikmeli etkileri olabilmektedir. Bununla birlikte, 2021 yılı için mevcut veriler gecikmeli bir genel artışa işaret etmemektedir. 2021 yılında piyasa eşitsizliği 15 ülkede

(veri bulunan 74 ülkeden) artarken, 25'inde değişmemiş, 34'ünde ise düşmüştür. Harcanabilir gelir eşitsizliğinin değişmediği (23) ve azaldığı (29) ülkeler, artış yaşayanlardan daha fazladır. Enflasyon yoksulları zenginlere kıyasla daha olumsuz etkilemektedir. Salgın sırasında ve sonrasında yaşanan enerji fiyatlarındaki artışa yanıt olarak uygulanan mali destek önlemleri kademeli olarak geri çekildikçe, gelir eşitsizliğinin artacağı düşünülmektedir.

Geçmişte yaşanan derin resesyonlar genellikle gelir eşitsizliğini artırmıştır. 2020 yılında ortalama istihdam düşüşleri büyük mali destek paketleri ile hafifletilirken, daha yoksul, daha az eğitilmiş işçiler iş kayıplarından mustarip olmuş, daha zengin, yüksek eğitilmiş işçiler birçok ülkede iş kaybıyla karşılaşmamıştır.

Erişim: <https://www.bruegel.org/analysis/income-inequality-hardly-changed-during-covid-19-pandemic>

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Eşitsizlik, Gelir.

8. 2024 Yılında Bir Kuşak Bir Yol'a Bakış / China Focus (Çin)

Çin'in **Bir Kuşak Bir Yol Projesi** (BRI), 2024 yılı ve sonrasında küresel düzeyde etkileyici bir rol üstlenmeyi hedefliyor. BRI'nın **birinci önceliği**, ekonomik büyümeyi desteklemek ve sürdürülebilirliği artırmak için yeşil enerji projelerine odaklanmaktır. Bu kapsamda, özellikle çevresel sürdürülebilirlik ve ekolojik bilinçle entegre olan projelerin ağırlık kazanması beklenmektedir. BRI'nın bir ortağı olarak Pakistan, BRI vizyonunun bir yararlanıcısı olmaya devam edecektir.

2024 yılı başlamadan önce Çin'in güneş enerji devi LONGi, Pakistan'da 2 gigavatlık (GW) güneş enerjisi üretme kapasitesi gibi bir hedefe ulaşacaklarını duyurmuştur. Birçok Çin şirketinin yardımıyla önümüzdeki yıllarda Pakistan'ın güneş enerji pazarının 1.3 GW'dan 9.77 GW'a kadar çıkması beklenmektedir. Ayrıca, Çinli şirketler bireysel olarak ve Pakistan'ın yerel işletmeleriyle iş birliği içinde, birçok elektrikli araç projesini de başlatmıştır. BRI, ticareti kolaylaştırmayı ve ulaşım altyapısını geliştirmeyi hedefleyerek ekonomik büyümeyi desteklemek amacıyla önemli adımlar atmaktadır. BRI'nın stratejik

bir boyutu, **bölgesel lojistik merkezlerin oluşturulmasını** ve **altyapının modernizasyonunu** içermektedir.

Bu durum, özellikle Çin'in diğer ülkelerle olan ticaret bağlantılarını güçlendirmeyi ve genel ekonomik büyümeye katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Örneğin Kribi, Deep ve Seaport gibi projeler, bu stratejinin birer örneği olarak ortaya çıkmaktadır. BRI, sadece ekonomik değil, aynı zamanda **kültürel bir girişim** olarak da öne çıkmaktadır. Eğitim programları, burslar ve kültürel etkinlikler aracılığıyla BRI, katılımcı ülkeler arasında güçlü bağlar oluşturmayı ve karşılıklı güveni artırmayı amaçlamaktadır. Bu kültürel etkileşim, dünya genelinde barış, istikrar ve iş birliğine katkıda bulunacaktır.

BRI eleştirilere maruz kalmasına rağmen Çin, gelişmekte olan ülkelerle dayanışma göstermekte ve borç affı sağlamaktadır. Yıllar içinde Çin, özellikle Afrika'daki gelişmekte olan ülkelerin yaklaşık 9,8 milyar dolar borcunu silmiştir. Ayrıca Çin, G20 çerçevesinde yoksul ülkelere borç indirimini yapmıştır. Çin Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı ve Çin İhracat-İthalat Bankası, 23 ülkeden toplamda 1.353 milyar dolarlık borç ödemelerini askıya almıştır. Borç affıyla ilgili dikkat çeken örnekler arasında Küba (6 milyar dolar), Pakistan (500 milyon dolar) ve Kamboçya (490 milyon dolar) bulunmaktadır. Tüm bu unsurlar bir araya geldiğinde, Çin'in Bir Kuşak Bir Yol Projesi, 2024 ve sonrasında küresel düzeyde barış, güvenlik, refah ve ilerleme adına önemli bir vizyonu temsil etmektedir.

Kaynak: China Focus

Erişim: <http://www.cnfocus.com/the-bricpec-outlook-in-2024/>

Anahtar Kelimeler: BRI, Çin, Ekonomi, Pakistan, Ticaret.

B. POLİTİKA

1. ABD Doğu Asya'dan Uzaklaşıyor mu? / Independent Institute (ABD)

Ukrayna ve Orta Doğu'da devam eden savaşlar, küresel medyanın dikkatini çekmiştir. Geçmiş yıllarda, uluslararası düzeyde meydana gelen krizlere karşı ABD Başkanları hep konuyla alakalı bir şeyler yapma konusunda baskı altında olmuştur. ABD; Çin ve Tayvan arasında olası bir savaş olması durumunda Tayvan'ın yanında olacağını her fırsatta dile getirmiştir. ABD özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra **dünyanın polisi** olarak görülmeye başlamıştır. Diğer gelişmiş ülkeler ise aynı dönemde toplumlarında ve ekonomilerinde büyük yıkımlara şahit olmuştur. Fakat, Dünya Savaşı ve Soğuk Savaş sonrası dünya büyük bir değişim yaşamıştır.

Günümüzde ABD, küresel GSYH'nin %15'ini ve küresel askeri harcamaların da %40'ını tek başına gerçekleştirmektedir. Orta Doğu bölgesinde artan krizler sonrası 1970'li yıllarda ABD güçleri bölgedeki petrol tedarikini güven altına almak için müdahalelerde bulunmuştur. Ayrıca ABD, bölgede hava, kara ve deniz güçlerini tutarak, Avrupa, Japonya, Güney Kore ve Tayvan'ın petrol tedarikini de güven altına almıştır. Avrupa Birliği'nin (AB) küresel GSYH'deki payı %15'in biraz altında gerçekleşirken, büyük ekonomilerden biri olan Rusya'nın GSYH'deki payı %3'ün altında kalmıştır.

Kaynak: Independent Institute

AB'nin GSYH'si neredeyse Rusya'nın beş katı olurken, kendi savunma gücünü artırması ve hatta Ukrayna'ya büyük destek sağlaması gerektiği belirtilmiştir. Ukrayna ordusu savaş süresince ciddi bir iş başararak Rus askeri unsurlarının en az üçte birini yok etmeyi başarmıştır. ABD'nin Ukrayna'ya yönelik tek taraflı yardım miktarının 75 milyar doları geçtiği düşünülünce, Avrupa'nın güvenliğini önemseydiği söylenebilmektedir. Fakat günümüzde, **ABD'nin tüm dikkatini ve gücünü yoğunlaştırmayı istediği tek bölge** vardır. O bölge ise **Doğu Asya'dır**. Son on yıllık dönemde, Doğu Asya bölgesinin küresel GSYH'deki payı %26'ya kadar yükselmiştir. Çin'in yakın zamanda Çin Halk Kurtuluş Ordusu generallerini tasviye etmesi, olası bir Tayvan ile çatışma durumunda ordusunun zor duruma düşebileceğinden korktuğunu göstermektedir. Fakat Çin bölgede yükselişini sürdürürken ABD'nin kuvvetleriyle beraber tüm dikkatini bu bölgede yoğunlaştırması gerektiği vurgulanmıştır.

Erişim: <https://www.independent.org/news/article.asp?id=14829>

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, GSYH, Savaş.

2. Ukrayna – Hindistan: Seçim Bağlamı ve İş Birliği Umutları / Razumkov Centre (Ukrayna)

2024 yılı **küresel değişim için önemli bir yıl** olabilir. 2024 yılında dünya genelinde 40 ülkede ulusal seçimler gerçekleşecektir. Toplam dünya nüfusunun %40'ı sandık başına gidecek olup, bu oran daha önce eşi benzeri görülmemiş bir seviyededir. Seçimlerin gerçekleşeceği ülkelerden bazıları şu şekildedir: ABD, Birleşik Krallık, Romanya, Moldova, Meksika, Hindistan vb.

Hindistan'daki seçim nisan-mayıs ayları arasında yapılacak olup, büyük önem arz etmektedir. Çünkü, yaklaşık olarak 900 milyon kişi Hindistan seçimlerinde sandık başına gidecektir. Hindistan'ın bir önceki seçiminde (2019), Başbakan Narendra Modi'nin partisi BJP (Bharatiya Janata Party) %37,36 oranında oy alarak Parlamento'da 303 koltuk kazanmış ve hükümet kurma yetkisini almıştır. 2024 yılındaki seçimde iki koalisyon kozlarını paylaşacaktır. Bu koalisyonlar: Ulusal Demokratik İttifakı (NDA) ve Hindistan Ulusal Kapsayıcı Kalkınma İttifakı (INDIA)'dır. NDA, Hindistan'ın merkez sağ koalisyon

partilerinden oluşurken, bu partilerden en büyüğü BJP'dir. BJP partisi Hindistan'ın kuzey ve batı kesimlerinde yer alan bölgelerde yoğun olarak desteklenmektedir. Bu bölgeler çoğunlukla ulusal kimlik, Hinduizm ve kast sistemini savunmaktadır.

INDIA Koalisyonu ise ülkedeki sol kesim partiler tarafından oluşurken, koalisyondaki en büyük sol parti ise Hindistan Ulusal Kongresi'dir (INC). INC partisi sosyal eşitlik, liberal ekonomi, ifade özgürlüğü ve eşit haklar fikirlerini savunurken, ülkenin güney bölgeleri tarafından yoğun olarak desteklenmektedir. Başbakan Modi'nin bu kadar popüler olmasının arkasında kendi uyguladığı dış politikaların önemli bir etkisi olmuştur. Hindistan toplumu ve Hükümeti gelecekte Hindistan'ın **dış politikada önemli bir aktör** olacağını düşünmektedir. Fakat, Hindistan'ın uluslararası rolünü değerlendirirken büyük ölçüde Rusya'nın enerji kaynaklarına ve silah teknolojilerine bağımlı olması da ayrıca değerlendirilmelidir. Ukrayna savaşı sonrası Rusya ile silah ve mühimmat alışverişinin azaldığı belirtilirken Hindistan'ın yavaş yavaş bu alışverişi sonlandırmak istediği, silah ve mühimmat üretiminin kendi ülke sınırları içerisinde gerçekleştirme planı olduğu vurgulanmıştır. 2024 seçimini BJP'nin tekrar kazanması durumunda Ukrayna ile olan ilişkilerinde herhangi bir değişiklik olmayacağı düşünülürken, Ukrayna'nın bir şekilde Hindistan'la olan ilişkilerini geliştirmesi gerektiği söylenmiştir. Uzmanlar, iki ülke için de (Ukrayna ve Hindistan) karşılıklı önem arz eden konularda (tarımsal ürünlerin ihracatı, ilaç ve ilaç ihracatı, savunma sektörü ve yüksek teknoloji sanayi) iş birliği yapılabileceğini belirtirken, bu alanlarda yapılacak anlaşmaların Ukrayna için hem diplomatik hem de ekonomik birçok kazancı da beraberinde getireceğini öngörmüştür.

Erişim: <https://razumkov.org.ua/en/articles/ukraine-india-electoral-context-and-partnership-prospects>

Anahtar Kelimeler: Hindistan, İş Birliği, Seçim, Ukrayna.

3. Biden'in Sınır Politikaları Kartellerin İşine Geliyor / Center For Immigration Studies (ABD)

Temsilciler Meclisi Bütçe Komitesi raporuna göre; karteller, insan kaçakçılığı ve uyuşturucu ticaretinden günde 30 milyon dolar, ayda ise yaklaşık 1 milyar dolar gibi **eşi**

görülmemiş bir kâr elde etmektedir. Karteller gelirlerinin büyük bir kısmını Meksika ve ötesindeki kontrollerini sağlamlaştırmak, silah ve teknolojiler edinmek için harcamaktadır. Asıl endişe verici durum ise kartellerin uzun vadede gelirlerini ABD içerisindeki faaliyetlerini genişletmek için kullanmasıdır. Bu genişleme, ülke genelinde kamu güvenliği açısından daha fazla çaba ve yeni stratejiler gerektirecek derin sonuçlar doğurmaktadır.

Sınır Devriyesi'nin ifadesine göre ABD'ye geçiş için kaçakçılık ücreti yaklaşık 8.000 dolardır. Göçmenler yalnızca 500 doları peşinat olarak öderken, kalanını gidecekleri yere vardıklarında ödemektedir. Herhangi bir borcun kalması durumunda tehdit veya gasp yoluyla tahsilat yapılmaktadır. Başka kıtalardan gelen uzun mesafeli göçmenler ise daha fazla ödeme yaparken, bu tutar bazen 50.000 dolara kadar çıkabilmektedir. ABD Hükümeti ise göçmenlerin varış noktalarındaki ulaşım, barınma ve diğer hizmet ihtiyaçlarını düzenlemek için bir Sivil Toplum Kuruluşu (STK) ağına büyük miktarda vergi mükellefi fonu ödeyerek bu girişimin sübvanses edilmesine yardımcı olmaktadır. Göçmen taşıma işi yalnızca karlı olmakla kalmıyor aynı zamanda bir başka kritik yasadışı kartel faaliyeti olan uyuşturucu kaçakçılığının ilerlemesine de yardımcı olmaktadır. Temsilciler Meclisi İç Güvenlik Komitesi'nin yakın zamanda yayınladığı kapsamlı bir rapora göre, **son üç yılda Amerika'daki yasadışı uyuşturucu miktarı ölümcül ve trajik sonuçlara yol açacak miktara ulaşmıştır.**

Biden'ın kartelleri zenginleştiren ve tahribatlarını Amerika'ya taşıyan felaket sınır ve göç politikaları, kanun koyucuların yasalarda cesur ve önemli değişiklikler yapmasını, bunlarla yüzleşmek ve bunları ortadan kaldırmak zorunda kalacak kolluk kuvvetlerine yeni yetkiler ve araçlar vermesini gerektirecektir. Yabancı kartel tehdidine karşı **en iyi savunma güvenli bir sınırdır** ve yasa yapıcılar buradan başlamalıdır. Ancak, göçmen kaçakçılığından gelen nakit akışını durdurmak için iltica sisteminde yapılacak değişikliklerden daha fazlası gerekecektir. Buna ek olarak ABD Kongresi, karteller için uluslararası terörist gruplara uygulanan yaklaşıma benzer yeni bir uygulama oluşturmalıdır; bu sayede yetkililer kartellerin mali varlıklarını hedef alabilecek, askeri ve istihbarat kurumları da dahil olmak üzere diğer hükümet kaynaklarını kullanabilecek ve yabancı ülke vatandaşı ajanların ülkeden çıkışını yasaklayabilecek veya sınır dışı edebilecektir. Federal ve eyalet hükümetleri, başta para aktarım ağları olmak üzere

kartel destekli yasadışı göç ve kaçakçılığı destekleyen altyapıya karşı harekete geçmelidir.

Erişim: <https://cis.org/Vaughan/Biden-Border-Policies-Are-Working-Fine-Cartels>

Anahtar Kelimeler: Amerika, Biden, Göçmen, Kartel, Uyuşturucu.

4. Karadeniz'deki Başarılar ve Ukrayna'nın Zafere Giden Yolu / Center for European Policy Analysis (Belçika)

Birleşmiş Milletler ve Türkiye'nin arabuluculuk yaptığı Karadeniz Tahıl Girişimi, Rusya'nın engellemesi ve temmuz ayında Kremlin tarafından nihai olarak sonlandırılmasının ardından çökmüştür. Rusya, Ukrayna'ya yönelik hava saldırılarına devam etmesine rağmen Ukrayna, Rusya'nın ablukayı yeniden başlatma girişimine güçlü bir şekilde karşılık vermiş ve Odesa kıyısını NATO topraklarına kadar kucaklayan tek taraflı bir deniz koridoru açmıştır. Açılan koridor ilk altı ayında 20 milyon tona yakın tarımsal ve tarım dışı yüke ulaşarak sevkiyat hacmini önemli ölçüde artırmış ve böylece savaş öncesi seviyelere kadar yaklaşmıştır.

Ukrayna, Kırım ve Karadeniz Filosu'ndaki Rus hedeflerine karşı son derece etkili bir askerî harekât düzenlemiştir. Bu harekât insansız hava araçları ve uzun menzilli İngiliz-Fransız seyir füzeleri de dâhil olmak üzere yerli ve Batılı imkânlarıyla gerçekleşmiştir. Ukrayna'nın 2022 yılında amiral gemisi Moskva'nın batırılması ve Yılan Adası'nın geri alınmasıyla sonuçlanan operasyonlarının devamı niteliğindeki bu harekât, geçtiğimiz yaz birkaç başarılı saldırıyla daha da yoğunlaşmıştır. Ağustos ayı başlarında insansız hava araçları 800 km yol kat ederek Kuzeydoğu Karadeniz'deki Novorossiysk yakınlarında bir Rus gemisini vurmuştur. Kiev, Rus limanlarının askeri bir tehdit olarak görüldüğünü ve ihracatı da sekteye uğratabileceğini belirtmiştir. Sonuç olarak, **bölgedeki Rus donanma gemilerinin artık güvende olmadığı** görülmüştür. Böylece Kremlin'in Ukrayna ve Karadeniz'in uluslararası suları üzerindeki hakimiyeti azalmıştır.

Uluslararası toplumun büyük bir kısmı Rusya'nın uluslararası hava trafiği ve gıda güvenliğine yönelik tehditleri karşısında hareketsiz kalırken Kiev, Kremlin'in blöfünü

görmüş ve kendi düzenini yeniden sağlamıştır. Aynı zamanda bölgedeki hava savunmasının iyileştirilmesi, Ukrayna'nın güneyde üç Su-34 bombardıman uçağı da dahil olmak üzere Rus uçaklarını düşürmesine yardımcı olmuştur. Bu durumlar Moskova'nın hava hareketlerine karşı caydırıcı bir unsur olmuştur.

Putin gerçek bir barışa değil, tam bir **askeri zafere odaklanmış** durumdadır. Ukrayna'nın Kuzeybatı Karadeniz'deki başarıları henüz stratejik olmamaktadır. Deniz harekâtındaki başarılar kara harekâtının yerini tutmamaktadır. Rus Karadeniz filosu azalmış olsa da hala büyük bir tehdit oluşturmakta ve Ukrayna limanlarına yönelik bombardımanlarına devam etmektedir. Ukrayna'nın daha fazla uzun menzilli füzeye, insansız hava aracına ve Batılı ülkeler tarafından desteklenen daha fazla ortak savunma üretim projesine ihtiyacı vardır.

Kaynak: CEPA

Erişim: <https://cepa.org/article/black-sea-successes-and-ukraines-path-to-victory/>

Anahtar Kelimeler: Rusya, Savaş, Ukrayna.

5. ABD Yeni Bir Sonsuz Savaşın Eşiğinde mi? /CATO Institute (ABD)

Gazze'den Lübnan'a, Suriye'den Irak'a ve Yemen'e kadar Orta Doğu'yu saran siyasi sorunların askeri güç kullanılarak çözülemeyeceği düşünülmektedir. Bölgedeki

çatışmaların temelinde İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırıları ve ABD'nin bu saldırılara verdiği destek yatmaktadır. Yemen'den Suriye ve Irak'a kadar ABD'nin şu anda içinde bulunduğu çatışmalar, ABD'nin İsrail'in Gazze'deki savaşına verdiği destekle doğrudan bağlantılıdır. Gazze'de ateşkesin sağlanması, bu çatışmaları sona erdirmek ya da en azından önemli ölçüde bastırmak için en büyük şans olarak görülmektedir.

İsrail'in ayırım gözetmeyen askerî harekâtı Gazze'yi yıkımın eşiğine getirmiştir. İsrail, yaklaşık %70'i kadın ve çocuk olmak üzere 26.000'den fazla Filistinlinin ölmesine neden olmuş ve hızla yayılan kıtlık ve hastalık riskiyle birlikte Gazze nüfusunun %90'ından fazlasını yerinden etmiştir. İsrail'in askerî harekâtı Hamas'ın elinde kalan 100'den fazla rehinenin serbest bırakılmasını sağlamada başarısız olmuştur. Hamas'a karşı kaydedilen sınırlı ilerleme ve kalan rehineri kurtaramama nedeniyle İsrail içinde yaşanan çatlaklar kamuoyuna yansımıştır. Savaş Kabinesi Bakanı Gadi Eisenkot kısa bir süre önce, savaş ne kadar uzun sürerse rehinerin sağ olarak geri dönme şansının o kadar azalacağı gerekçesiyle ateşkes çağrısında bulunmuştur.

İsrail askeri hareketinin Gazze dışındaki bölgesel etkileri de şimdiden derinleşmiştir. Lübnan'da İsrail ile Hizbullah arasında savaş çıkma riski her geçen gün artmaktadır. İsrail ve Hizbullah arasında düzenli olarak; hava saldırıları, topçu ateşi ve füze saldırıları gerçekleşmektedir. 7 Ekim'den bu yana İsrail 160 Hizbullah üyesinin yanı sıra 19 Lübnanlı sivil öldürürken, Hizbullah da 12 İsrail Savunma Kuvvetleri mensubunu ve en az 6 İsraili sivil öldürmüştür. İsrail son zamanlarda Hizbullah'a yönelik söylemlerini ve potansiyel savaş sinyallerini artırmıştır. Savaşın, Gazze'deki savaşta olduğu gibi aynı sorunla, yani net ve ulaşılabilir siyasi hedeflerin eksikliği ile kolaylıkla Lübnan'a taşınma ihtimali vardır.

Biden yönetimi ABD'nin Orta Doğu'daki askeri varlığını önemli ölçüde artırmış ve 7 Ekim'den bu yana İran destekli gruplara yönelik sayısız saldırı düzenlemiştir. Biden defalarca bölgedeki İran destekli gruplara yönelik askeri eylemlerin, "**caydırmak**" ve "**bölgesel istikrarı desteklemek**" için tasarlandığı hususunda ısrarcı olmuştur. Irak ve Suriye'de İran destekli gruplar, ABD'nin İsrail'in Gazze'deki harekâtına verdiği desteğe misilleme olarak ABD askerlerini defalarca hedef almıştır. Bu durum aynı zamanda Suudi Arabistan ile Husiler arasında neredeyse dokuz yıldır süren yıkıcı savaşın ardından sağlanan kırılma ateşkesi tehlikeye atmaktadır.

Washington, Orta Doğu'daki İran destekli gruplarla amaçsız kısasa kısas askeri alışverişine son vermelidir. Bununla birlikte Gazze'de ateşkes sağlanması için daha fazla çaba sarf edilmelidir. Gazze'de daha fazla masumun zarar görmesini önlemenin yanı sıra, barış gerçekleşmeden bölgesel gerilimin azaltılması da mümkün olmayacaktır. Gazze'de savaş devam ettiği sürece, Orta Doğu savaşa doğru sürüklenmeye devam edecektir. Gazze'deki bir ateşkes, bölge genelinde çatışmaların tamamen durmasını sağlamayabilir. Bu gruplar eylemlerini defalarca İsrail'in Gazze'deki askerî harekâtına doğrudan bir yanıt olarak göstermiş olsalar da şu anda bölgesel düşmanlıklara katılan her aktör nihayetinde kendi çıkarlarını gözetmektedir.

Erişim: <https://www.cato.org/commentary/us-verge-another-forever-war>

Anahtar Kelimeler: ABD, Gazze, İsrail, Orta Doğu, Savaş.

6. AB Liderleri Ukrayna İçin Uzun Vadeli Destek Paketi Üzerinde Anlaştı / Atlantic Council (ABD)

Avrupa Birliği (AB) liderleri, Macaristan'ın muhalefetine rağmen 1 Şubat'ta Brüksel'de Ukrayna için 54 milyar dolarlık önemli bir yardım paketini onaylamıştır. Anlaşma, ülkenin önümüzdeki dört yıl boyunca mali açıdan ayakta kalmasına yardımcı olacak uzun vadeli hayati bir destek sağlayacaktır. AB üyesi ülkeler ilk olarak 2023 yılı Aralık ayında Ukrayna'ya yönelik büyük bir finansman paketi imzalamaya çalışmış ancak Rusya'nın Avrupa'daki en yakın müttefiki olarak görülen Macaristan Başbakanı Viktor Orban nedeniyle oybirliği sağlayamamıştır.

Orban bu haftaki zirve öncesinde meydan okumaya devam etmiş ancak sonunda Macaristan'ın blok içindeki konumunu daha da zayıflatma riski taşıdığı anlaşılınca diğer AB üye ülkelerinden gelen baskılara boyun eğmiştir.

AB'nin kararı Kiev'de memnuniyetle karşılanmıştır. Ukrayna Devlet Başkanı Vladimir Zelenski sosyal medya üzerinden yaptığı açıklamada, "**Avrupa** bugün aldığı büyük kararlarla Atlantik ötesine ve tüm dünyaya, uluslararası kurallara dayalı dünya düzeninin zorluklara karşı göğüs gereceğine dair **önemli bir sinyal gönderiyor**" demiştir.

Demokratik dünya, Rusya'nın Şubat 2022'deki geniş çaplı işgalinin başlangıcından bu yana Ukrayna'ya eşi benzeri görülmemiş bir destek sağlamıştır. Buna milyarlarca dolarlık askeri teçhizat ve mali yardım da dahildir. Ancak 2023'ün ikinci yarısında Batı birliğinde çatlaklar ortaya çıkmaya başlamış, büyük bir Amerikan yardım paketi ABD'deki iç siyasetin rehinesi haline gelmiş ve AB'nin uzun vadeli taahhüdü engellerle karşılaşmıştır. Yardımların ulaştırılmasındaki gecikmeler, ülkeyi bin kilometreden uzun bir cephe hattı boyunca Rusya'nın işgaline karşı savaştan Ukrayna ordusu için şimdiden yeni zorluklara neden olmaktadır.

2024 yılının başından bu yana, aralarında Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron ve Almanya Şansölyesi Olaf Scholz'un da bulunduğu bir dizi üst düzey Avrupalı yetkili, AB'nin Ukrayna'ya yönelik savunma harcamalarını ve askeri desteğini önemli ölçüde arttırması gerektiğinden bahsetmiştir. Diğerleri ise Avrupa'nın bir bütün olarak önümüzdeki yıllarda **Rusya ile savaş tehlikesine karşı acilen uyanması gerektiği** konusunda uyarıda bulunmuştur.

AB'nin bu haftaki yardım atılımı ve Avrupa'nın Rusya'ya karşı daha güçlü bir duruş sergilemesi için giderek daha yüksek sesle yapılan çağrılar Ukraynalıları cesaretlendirecek olsa da, Washington'daki mevcut siyasi çıkmazın devam etmesi halinde Avrupa'nın ABD'nin askeri desteğini tam olarak ikame edebileceği konusunda ciddi şüpheler vardır.

Kaynak: Atlantic Council

Erişim: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/europe-united-eu-leaders-agree-on-long-term-support-package-for-ukraine/>

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Destek, Ukrayna.

7. ABD İHA Saldırısıyla Bağdat'ta İran Destekli Milis Lideri Öldürdü / BBC (Birleşik Krallık)

İran destekli üst düzey bir milis komutanı, ABD'nin insansız hava aracıyla Bağdat'ta düzenlediği bir saldırıda öldürülmüştür. Kataib Hizbullah'ın lideri ve iki korumasının bulunduğu araç Irak'ta hedef alınarak patlatılmış, patlama sonrasında araçtakilerin tamamı ölmüştür. Pentagon, öldürülen kişinin bölgedeki Amerikan güçlerine yönelik saldırıları yönetmekten sorumlu olduğunu açıklamıştır. ABD, milisleri geçen ay Ürdün'de üç ABD askerinin ölümüne neden olan bir insansız hava aracı saldırısıyla ilişkilendirmiştir. Bu saldırının ardından Kataib Hizbullah, Irak hükümetini "**utandırmamak**" için Amerikan askerlerine yönelik saldırıları askıya aldığını açıklamıştır.

Çarşamba gecesi Bağdat'ın Mashtal mahallesinde gerçekleşen insansız hava aracı saldırısı birkaç büyük patlamaya yol açmıştır. İşlek bir caddede hareket halindeki bir araç tam isabetle vurulmuş ve araç içinde ölenlerden birinin Kataib Hizbullah'ın üst düzey

komutanlarından Ebu Bekir el-Saadi olduğu belirlenmiştir. ABD Merkez Komutanlığı (Centcom) yerel saatle 21:30'da (TSİ 18:30) düzenlenen saldırıda "bölgedeki ABD kuvvetlerine yönelik saldırıları doğrudan planlamak ve bunlara katılmaktan sorumlu komutanın" öldürüldüğünü açıklamıştır.

Centcom açıklamasında "Şu anda ikincil hasar ya da sivil kayıplara dair herhangi bir belirti yok" demiştir. Gerçekleşen saldırılardan kısa bir süre sonra ülkedeki milisler ABD'ye karşı misilleme çağrısında bulunmuştur. AFP'ye (Agence France-Presse) göre Amerikan askerlerine yönelik saldırılardan sorumlu tutulan bir diğer grup olan Harakat al Nujaba da bir açıklama yayınlarak "**hedefli misilleme**" sözü vermiş ve "**bu suçlar cezasız kalmayacak**" demiştir. 4 Ocak'ta ABD'nin Bağdat'ta düzenlediği hava saldırısında Harakat al Nujaba'nın üst düzey lideri öldürülmüştür. İsrail - Gazze savaşının başladığı 7 Ekim'den bu yana Amerikan kuvvetleri 165'ten fazla roket ve insansız hava aracı saldırısına maruz kalmıştır. Amerikan ordusu son zamanlarda Kızıldeniz'de ticari gemilere yönelik saldırılara karşılık olarak Yemen'de İran'a bağlı Husi grubuna karşı da saldırılar düzenlemiştir.

Erişim: <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68235311>

Anahtar Kelimeler: ABD, Baskın, Kızıldeniz.

C. ÇEVRE

1. Küresel Nüfusun Büyük Çoğunluğu İklim Eylemini Destekliyor / Institute of Labor Economics (Almanya)

Peter Andre, Teodora Boneva, Felix Chopra ve Armin Falk tarafından yapılan yeni bir çalışmaya göre, **ilk kez** dünya nüfusunun büyük bir çoğunluğunun iklim eylemini desteklediği ve iklim değişikliğiyle mücadele için kişisel bir maliyete katlanmaya hazır olduğu ortaya çıkmıştır. Nature Climate Change dergisinde yayınlanan bulgular, 125 ülkede yaklaşık 130.000 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen ve küresel çapta temsil niteliği taşıyan bir ankete dayanmaktadır.

Araştırmaya göre, dünya nüfusunun %69'u iklim değişikliği ile mücadeleye kişisel gelirlerinin %1'i oranında katkıda bulunmaya hazırdır. %86'lık ezici bir çoğunluk iklim yanlısı sosyal normları desteklerken, %89'luk bir kesim de daha fazla siyasi eylem çağrısında bulunmaktadır. Yazarlar, dünya ikliminin küresel bir kamu malı olduğunu ve korunmasının dünya nüfusunun ortak çabasını gerektirdiğini ifade ederken, elde ettikleri sonuçları "**son derece cesaret verici**" olarak değerlendirmektedir. Küresel ısınmadan etkilenen ülkelerde **iklim değişikliğiyle mücadele isteği** daha yüksekken, **yüksek gelirli ülkelerde** bu istek diğer ülkelere kıyasla **daha düşüktür**.

Bu cesaret verici istatistiklere rağmen, araştırmacılar aynı zamanda yurttaşların iklim değişikliğiyle mücadele konusundaki istekliliğinin her bir ülkede sistematik olarak düşük tahmin edildiğini de belgelemektedir. Araştırmaya göre, gelirlerinin %1'ini iklim eylemine ayırmaya istekli yurttaşların gerçek oranı (%69) küresel olarak %26 daha düşük tahmin edilmektedir.

Anket, 2021/2022 Gallup Dünya Anketi'nin bir parçası olarak gerçekleştirilmiştir. Küresel İklim Değişikliği Anketine dahil edilen ülkeler, küresel sera gazı emisyonlarının %96'sını, küresel GSYH'nin %96'sını ve dünya nüfusunun %92'sini oluşturmaktadır. Ülkeler arasında temsiliyeti sağlamak için her ülke örnekleme 15 yaş ve üzeri yerleşik nüfus arasından rastgele seçilmiştir. Görüşmeler telefonla (yüksek gelirli ülkelerde) veya yüze (düşük gelirli ülkelerde) gerçekleştirilmiştir. Çoğu ülke örnekleme yaklaşık 1.000

katılımcı içermektedir ve toplam örneklem 129.902 kişiyi kapsamaktadır. Ülkeler ve kültürler arasında karşılaştırılabilirliği sağlamak için anket profesyonel olarak tercüme edilmiş ve kapsamlı bir şekilde test edilmiştir.

Erişim: <https://newsroom.iza.org/en/archive/research/broad-majority-of-global-population-supports-climate-action/>

Anahtar Kelimeler: Küresel Isınma, İklim, Nüfus.

2. Hindistan'ın Pirinç İhracatına Getirdiği Kısıtlamalar Küresel Piyasaları, Arzı ve Fiyatları Etkilemeye Devam Ediyor / International Food Policy Research Institute (ABD)

Hindistan'ın yurt içi fiyatları düşürmek amacıyla pirince bir dizi ihracat kısıtlaması getirmesinden altı ay sonra, küresel pirinç piyasaları bunun etkisini hissetmeye devam etmektedir. Tayland beyaz pirinç fiyatı (%5 kırık), Hindistan'ın basmati olmayan beyaz pirince yönelik ihracat yasağının Temmuz 2023'te yürürlüğe girmesinden bu yana %22 artmıştır. Hindistan'ın ihracatı kısıtlanan ürünlerinin her birinin (basmati olmayan beyaz pirinç, kaynatılmış pirinç ve kırık pirinç) ihracatı aynı zaman diliminde keskin bir düşüş gösterdiği için küresel arz kesintiye uğramıştır. Bu durum Güney ve Güneydoğu Asya ile Sahra Altı Afrika'daki ithalatçı ülkeleri zor durumda bırakmıştır. Vietnam ve Tayland gibi diğer önemli pirinç ihracatçısı ülkeler El Niño'nun etkileri nedeniyle üretim kayıpları yaşarken alternatif kaynaklar aramaya zorlanmıştır.

ABD Tarım Bakanlığı, 2023/2024 pazarlama yılı için küresel pirinç üretiminin bir önceki yıla kıyasla 583.000 metrik ton (MT) artacağını (%0,1) tahmin etmektedir. Bu marjinal artışa rağmen, pirinç ihracatı geçen yılın seviyelerine göre %5 oranında 3,8 milyon ton azalmıştır. Pakistan, ABD ve Myanmar'ın ihracatı yaklaşık 2 milyon ton artarken, Hindistan, Vietnam ve Tayland gibi büyük ihracatçıların toplam düşüşü yaklaşık 5,5 milyon ton olmuştur.

Hindistan'ın pirinç ihracatı ise 2023/24 döneminde %21'lik bir düşüşle 4,2 milyon ton azalmıştır. En büyük altı ihracatçı arasında, Pakistan'ın üretimi tahmini olarak 3,5 milyon

MT (geçen yılki selden etkilenen mahsule göre %64 artış) artarken, ABD pirinç üretimi 1,9 milyon MT (geçen yıla göre bu yıl daha yüksek ekim ve verim nedeniyle %32 artış) ve Myanmar'ın üretimi 150 bin MT (%1,3 artış) artmıştır. Ancak bu kazançlar Hindistan (3,8 milyon ton veya %-2,8 düşüş) ve Tayland'daki (900 bin ton veya %-4,3 düşüş) El Nino'ya bağlı üretim kayıpları ile kısmen dengelenmiştir.

Ağustos-Kasım 2023 döneminde Hindistan'ın pirinç ihracatı bir önceki yıla göre %46'lık bir düşüşle 3,7 milyon ton olarak gerçekleşirken, sadece basmati pirinç ihracatı Ağustos-Kasım 2023 döneminde 2022 yılına kıyasla %12 oranında artmıştır. Hindistan'ın Batı Afrika'ya olan ihracatı yaklaşık 1,2 milyon ton (%54) azalırken, Doğu ve Orta Afrika'daki ülkelere olan ihracatı sırasıyla %58 ve %80 oranında azalmıştır. El Niño'nun etkilerinin Güney ve Güneydoğu Asya'da üretimi azaltması ve Hindistan'ın ihracatı yarı yarıya düşürmesi nedeniyle küresel pirinç piyasaları bir değişim içerisine girmiştir. Ancak mevcut El Niño'nun önümüzdeki birkaç ay içinde azalacağını öngören **tahminler, gelecekteki üretim beklentilerinin iyileşmesi için az da olsa umut vermektedir.**

Kaynak: Neil Palmer

Erişim: <https://www.ifpri.org/blog/indias-export-restrictions-rice-continue-disrupt-global-markets-supplies-and-prices>

Anahtar Kelimeler: Hindistan, Pirinç, Ticaret.

3. İklim Değişikliği, Dang Humması Salgınlarını Kötüleştiriyor / Peterson Institute for International Economics (ABD)

Dang humması, sivrisinekler aracılığıyla insanlara bulaşan **viral bir hastalıktır**. Son yıllarda, özellikle Latin Amerika'da, dang humması salgınlarının artışı endişe vericidir. Bu artışın arkasında çeşitli faktörler bulunmaktadır. Ancak, iklim değişikliği ve ormansızlaşmanın etkileri salgının yanılmasında önemli bir rol oynamaktadır. 2023 yılında Dünya Sağlık Örgütü'nün raporuna göre, dang humması vakalarında keskin bir artış gözlemlenmiştir. Yalnızca bu yıl içerisinde 5 milyondan fazla vaka rapor edilmiş ve bu vakaların çoğu Latin Amerika'da kaydedilmiştir. Ayrıca, bu dönemde dang humması ile ilişkilendirilen ölümler de artmış, 80'den fazla ülkede 5.000'den fazla ölüm bildirilmiştir.

Dang humması vakalarının artışıyla birlikte, hastalığın ciddiyeti ve yayılma hızı da endişe vericidir. Dang humması semptomlarından bazıları şu şekildedir: yüksek ateş, şiddetli vücut ağrıları, kusma ve bazen ölümcül olabilen kanamalar. Yaşlılar, çocuklar ve bağışıklığı zayıflamış bireyler bu hastalık karşısında risk altındadır. Bilim insanları, dang humması salgınının arkasındaki en önemli faktörün **iklim değişikliği** olduğunu söylemiştir. Yükselen sıcaklıklar, sivrisineklerin üreme ve yayılma hızını artırırken, ormansızlaşma da sivrisineklerin yaşam alanlarını genişletmektedir. Tropikal bölgelerde, Amazon'daki ormansızlaşma ile sıcaklıkların artması arasında doğrudan bir bağlantı bulunmaktadır.

Bu durum, Latin Amerika'nın yanı sıra diğer bölgeleri de etkileyebilir. Amazon'un "kırılma noktası"na yaklaşması durumunda, bölgenin yanı sıra ABD gibi diğer ülkelerde de sıcaklıkların artması beklenmektedir. Böylece dang humması gibi hastalıkların daha fazla ortaya çıkmasına neden olabilir. Ancak Brezilya'da dang humması aşılarının geliştirilmiş olması umut verici bir gelişmedir. Instituto Butantan ve Takeda gibi kuruluşlar tarafından geliştirilen yeni aşilar, salgınla mücadelede önemli bir araç olacaktır. Ancak, aşilar sadece belirli gruplar için uygundur ve tüm nüfusu korumak için etkili bir strateji geliştirmek gerekmektedir.

Sonuç olarak, dang humması salgınlarıyla mücadelede sadece aşılardan değil, aynı zamanda ormansızlaşmayla mücadele ve iklim değişikliğinin etkilerini azaltma çabaları da kritik öneme sahiptir. Bu sorunlarla başa çıkmak için uluslararası iş birliği ve koordinasyon gerekmektedir, aksi takdirde daha büyük ve daha tehlikeli salgınlarla karşı karşıya kalma ihtimali çok yüksektir.

Kaynak: Patrick Pleul

Erişim: <https://www.piiie.com/blogs/realtime-economics/2024/climate-change-worsening-dengue-fever-outbreaks>

Anahtar Kelimeler: Dang Humması, İklim, Salgın.

D. SOSYAL

1. Çin'de Çalışan Kuzey Koreliler 'Köle Gibi Sömürülüyor'/ BBC (Birleşik Krallık)

Geçtiğimiz ay Çin'de çalışan Kuzey Korelilerin, kendilerine ödeme yapılmayacağını ve bunun yerine maaşlarının Pyongyang için silah yapımına harcandığını öğrendikten sonra isyan ettiklerine dair haberler ortaya çıkmıştır. BBC'nin konuştuğu Çin'deki eski bir Kuzey Koreli işçi, kötü performans gösteren bazı şirketlerde çalışanların maaşlarının kesildiğini iddia etmiştir. Bölgede kaynakları olan eski bir Kuzey Koreli diplomatın geçen ay basına verdiği bilgiye göre, isyanlar 11 Ocak'ta Çin'in kuzeydoğusunda Kuzey Kore tarafından işletilen birkaç giyim fabrikasında patlak vermiştir. 1990'larda Güney Kore'ye iltica eden Ko Young Hwan BBC'ye yaptığı açıklamada, işçilerin yıllarca ödenmemiş ücretlerinin Pyongyang'daki bir savaş hazırlık fonuna aktarıldığını öğrendiklerinde şok olduklarını belirtmiştir.

Kaynak: BBC

Tahminen 100.000 Kuzey Koreli yurtdışında, çoğunlukla Kuzey Kore hükümeti tarafından işletilen ve yaptırımların vurduğu rejim için döviz kazandıkları kuzeydoğu Çin'deki fabrikalarda ve şantiyelerde görev yapmaktadır. Bu kişilerin 2017-2023 yılları arasında Pyongyang'a 740 milyon dolar (586 milyon sterlin) kazandırdığı tahmin edilmektedir.

Kuzey Kore İnsan Hakları Veritabanı Merkezi'nin (NKDB) yönetici direktörü Hanna Song, genellikle denizaşırı işçilerin, az miktarda nakit para ile evlerine dönebildikleri için zorlu koşullara ve sıkı gözetime katlandıklarını söylemiştir. Ayrıca, pandemi döneminden önce de ücretlerin ödenmediği birçok olayın yaşandığı doğrulanmıştır. Kuzey Koreli işçilerin yaşadığı sorunlar ve hayal kırıklıklarına rağmen, Pyongyang onları eve getirme konusunda isteksiz görünmektedir. BM Güvenlik Konseyi 2017 yılında Kuzey Kore'nin yurtdışına işçi göndermesini yasaklamış ve tüm ülkelere 2019 yılı sonuna kadar işçileri ülkelerine geri gönderme talimatı vermiştir. Güney Kore istihbarat servisi BBC'ye yaptığı açıklamada, yurtdışındaki Kuzey Koreli işçilerin karıştığı ve "kötü çalışma koşullarından" kaynaklanan "çok sayıda olay" olduğunu söylemiştir.

Erişim: <https://www.bbc.com/news/world-asia-68226271>

Anahtar Kelimeler: Asya, Çin, Kuzey Kore.

2. Gazze'de Her Geçen Gün Daha Fazla İnsan Kıtlıkla Karşı Karşıya Kalıyor / Food and Agriculture Organization of the United Nations (İtalya)

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) sıkıntılı bölgelerde yaşamları ve geçim kaynaklarını koruma adına Birleşmiş Milletler ve paydaşları ile koordineli şekilde ön saflarda yer alarak kritik bir rol üstlenmektedir. FAO, gıda kaynaklarını koruma ve üretimde sürdürülebilirliği sağlama hususunda yardımcı olmak adına çiftçilere gübre, tohum, hayvan yemi ve aşıları gibi pek çok gerekli girdileri sağlamaktadır. Gazze'de her geçen gün çatışmaların devam etmesiyle Filistinli halkın yaşadığı **gıda güvensizliği, açlık ve kıtlık koşulları** giderek artmaktadır.

Gazze'de 2,2 milyon Filistinlinin tamamı, uluslararası ölçeklendirilen kriz seviyesinde yer almaktadır. 2,2 milyonun tahminen %25'inin ise çok kötü şartlar altında olduğu not edilmiştir. Dolayısıyla, savaşta herhangi bir ateşkes sağlanmadığı veya sonlandırılmadığı takdirde daha fazla insan hayatını kaybedecek, açlık/kıtlık artacak, su ve tıbbi malzemelere erişim zorlaşacaktır. Çatışmadan önce Gazze bölgesinde seralarda birçok sebze ve meyve yetiştirilip küçük ölçekli bahçelerde hayvancılık faaliyetleri gerçekleştirilirken, çatışmaların başlamasından sonra bu alanların büyük bir kısmı yok

olmuştur. Yazının devamında Ukrayna, Sudan ve Afganistan bölgelerindeki faaliyetlerden ve durumlardan da bahsedilmiştir.

Erişim: <https://www.fao.org/newsroom/detail/gaza-every-day-more-and-more-people-are-on-the-brink-of-famine-like-conditions/en>

Anahtar Kelimeler: Açlık, Gazze, Kıtık, Savaş.

3. SARS-CoV-2 Varyantları Arasında Beta En Yüksek Ölüm Oranına Sahip / Center for Infectious Disease Research & Policy (ABD)

International Journal of Infectious Diseases dergisinde yayınlanan küresel meta-analiz, en ölümcül SARS-CoV-2 varyantının (VOC) Beta olduğunu, bunu Gamma, Alpha, Delta ve Omicron'un takip ettiğini ve varyanta özgü vaka ölüm oranlarının (CFR) %0,7 ile %4,2 arasında değiştiğini göstermektedir. Omicron için CFR en düşük olsa da geçen yılın sonlarında Fransa'da yapılan bir çalışma bu oranın **mevsimsel gripten dört kat daha yüksek** olduğunu ortaya koymuştur.

Pekin'deki Çin Tıp Bilimleri Akademisi'nden araştırmacılar tarafından yönetilen bir ekip, Covid-19'un CFR'si üzerine Ocak 2020'den Mart 2023'e kadar yayınlanan 112 epidemiyolojik çalışmayı incelemiştir. 112 çalışmanın 31'i Asya'dan, 23'ü Avrupa'dan, 16'sı Afrika'dan, 15'i Kuzey Amerika'dan, 15'i Güney Amerika'dan ve 12'si Okyanusya'dandır.

Çalışmanın yazarları, "Çoğu mutasyonun minimal etkisi olsa da bazı mutasyonlar SARS-CoV-2'nin klinik ve epidemiyolojik özelliklerini önemli ölçüde etkilemektedir; bunlar arasında bulaşıcılığın artması, patojenite ve aşı etkinliğinin azalması yer almaktadır. Bu değişiklikler COVID-19 salgınlarını derinden şekillendirmiş ve küresel salgın önleme ve kontrolü için zorluklar ortaya çıkarmıştır." ifadelerinde bulunmuştur.

Yabani tip virüsün CFR'si %3,6 olup Güney Amerika (%5,5), Kuzey Amerika (%4,8), Asya (%3,5) ve Avrupa'da (%3,2) yüksek oranlar görülürken, Afrika (%3,0) ve Okyanusya'da (%1,8) daha düşük oranlarda görülmüştür. Alfa varyantında CFR oranı %2,6'dır (Asya'da %4,4, Avrupa'da %1,4 ve Kuzey Amerika'da %2,7). Beta ve Gama dönemlerindeki CFR'ler

sırasıyla %4,2 ve %3,6'dır. Delta döneminde, Afrika, Güney Amerika, Kuzey Amerika ve Okyanusya'da sırasıyla %3,5, %2,8, %2,5 ve %2,1 olan CFR %2,0 iken, Asya (%1,5) ve Avrupa (%1,1) ortalamasının altında oranlara sahiptir. Varyantların neden olduğu değişikliklerin ötesinde, bu olumlu değişime katkıda bulunan faktörler arasında aşı erişilebilirliğinde süregelen iyileşmeler, enfeksiyon kontrolü ve önleyici tedbirlerdeki gelişmeler, ilaçlar ve klinik tedavilerdeki ilerlemeler ve halkın farkındalığı ve davranışlarındaki değişiklikler yer almaktadır.

Kaynak: USAID

Erişim: <https://www.cidrap.umn.edu/covid-19/among-sars-cov-2-variants-beta-had-highest-death-rate-meta-analysis-suggests>

Anahtar Kelimeler: Aşı, Salgın, Virüs.

4. Kentleşme ve Ekonomik Kalkınmayı Yeniden Düşünmek / International Institute for Environment and Development (Birleşik Krallık)

Kentleşme ve kalkınma arasındaki ilişki çağımızın gizemlerinden biridir. Tarih, bir ülkenin kentleşme düzeyi ile çalışan insanların ortalama gelirleri arasında güçlü bir korelasyon olduğunu ortaya koymaktadır. Kentleşme-kalkınma ilişkisini anlamak ve buna göre hareket etmek zordur. Çoklu akademik disiplinler, paydaşlar ve politika siloları arasında

köprü kuran araştırma, bilgi ve uygulama becerileri gerektirmektedir. Bu tür bir koordinasyonun sağlanması büyük bir öngörü ve liderlik gerektirir.

Yakın zamanda yaşanan olaylar hızlı **kentleşmenin bazı risklerini** ortaya koymuştur. Covid-19, hiçbir hizmetin olmadığı plansız yerleşimlerdeki yoğun insan toplulukları arasında yayılan hastalıkların yıkıcı etkisini göstermiştir. Tedarik zincirindeki aksaklıklar gıda fiyatlarını artırarak yoksul kentli topluluklar arasında açlık, sıkıntı ve sosyal huzursuzluğu artırmıştır. Daha sık görülen tayfunlar, seller ve kuraklıklar da zayıf altyapıya sahip şehirleri hızlanan iklim değişikliğinin sonuçlarına maruz bırakmıştır.

BM'nin **Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi**, şehirlerin karşı karşıya olduğu ekonomik, sosyal ve çevresel zorluklar arasındaki bağlantıların altını çizmiş ve sosyo-ekonomik ilerlemeyi teşvik eden ve kimseyi geride bırakmayan entegre, yer temelli çözümlere duyulan ihtiyacı vurgulamıştır. En ikna edici neden, fiziksel yakınlık içinde bulunan insanların ve firmaların dağınık ortamlara kıyasla daha verimli bir şekilde etkileşime girerek daha üretken hale geldiği '**yığılma ekonomileri**' kavramından kaynaklanmaktadır. Birbirleriyle ticaret yaparlar, rekabet ederler, bilgi alışverişinde bulunurlar ve lojistiği paylaşırlar.

Daha büyük şehirler daha fazla etkileşime, yeni fikir ve tekniklerin daha hızlı yayılmasına olanak sağlar. Daha büyük şehirler aynı zamanda insanları ve firmaları belirli beceriler, görevler ve işlevlerde uzmanlaşmaya teşvik ederek daha iyi-ucuz ürün ve hizmetlerin ortaya çıkmasına yardımcı olur. Yüksek üretkenlikleri yatırımları çeker, girişimleri teşvik eder, büyümeyi körükler ve istihdam sağlar. Ölçek ekonomilerin ve hizmetlerin büyük, yoğun yerleşim yerlerine ulaştırılmasındaki düşük ulaşım maliyetleri nedeniyle şehirlerdeki kamu yatırımlarının getirisi diğer yerlere göre daha yüksektir. Sonuç, ekonomik dinamizm, daha yüksek gelir ve daha iyi sosyal altyapıdan oluşan erdemli bir döngü olmalıdır.

Ancak bu olumlu etkiler artan trafik sıkışıklığı, aşırı kalabalık, daha yüksek arazi ve konut maliyetleri ile dengelenmektedir. Bu durum düşük gelirli grupları marjinalleştirmekte, iş ve olanaklara erişimdeki eşitsizliği daha da kötüleştirmektedir.

İkinci Dünya Savaşı sonrası Japonya, Güney Kore, Tayvan ve Çin gibi seçilmiş gelişmekte olan ekonomilerle paralellikler vardır. Sanayileşme verimlilik artışına ve refahın

yükselmesine yol açmıştır. **Kentleşme** ucuz ve esnek işgücü arzını körüklemiş, Tokyo, Seul ve Şangay gibi **dünyanın en büyük şehirlerini oluşturmuştur**.

Kentleşme/gelişme denkleminin diğer tarafı olan nüfus artışı ise sağlık, ilaç ve sanitasyon alanlarındaki gelişmeler sayesinde serbest bırakılmıştır. Çocuk ölümleri hızla düşmüş ve insanlar daha uzun yaşamaya başlamıştır. Dolayısıyla Afrika ve Asya'nın kentsel nüfusu artarken insanların iş ve düzgün konut bulma şansı zorlaşmaktadır. Küresel Güney'de kentleşme ve kalkınma arasındaki bağlantının belirgin bir şekilde çözülmesi, dinamiklerin daha dikkatli bir şekilde araştırılmasını zorunlu kılmaktadır. Kentleşmenin yapısal dönüşümü ve refahı nasıl sağladığını tam olarak açıklamak için Kuzey şehirlerindeki başarıların daha yakından incelenmesi gerekmektedir.

Kaynak: Adam Reeder

Erişim: <https://www.iied.org/rethinking-urbanisation-economic-development>

Anahtar Kelimeler: Ekonomi, Kalkınma, Kentleşme.

E. TEKNOLOJİ

1. İsrail'in Askeri Yapay Zekâsı: Ne Kadar Yetenekli? / The Royal United Services Institute for Defence and Security Studies (Birleşik Krallık)

2021 yılında İsrail, Gazze Şeridi'ndeki bazı gruplara karşı yürüttüğü kısa süreli çatışmada YZ (yapay zekâ) kullandığını iddia ederek medyada '**YZ Savaşı**' manşetlerine yol açmıştır. Son raporlara göre İsrail'in Gazze'de gerçekleştirdiği saldırılarda YZ destekli sistemleri yoğun bir şekilde kullanıldığı iddia edilse de İsrail istihbaratının son derece gizli doğası ve dezenformasyon katmanları nedeniyle bu sistemlerle ilgili ayrıntılar yetersiz kalmaktadır.

2019 yılında İsrail hükümeti, İsrail Savunma Kuvvetleri (IDF), özellikle de İsrail Hava Kuvvetleri (IAF) için hedefler üretmek üzere bir '**hedefleme müdürlüğü**' kurulduğunu duyurmuştur. Yüzlerce asker ve analistten oluşan müdürlük, dron görüntüleri, ele geçirilen iletişimler, gözetleme verileri, açık kaynak bilgileri hem bireylerin hem de büyük grupların hareket ve davranışlarının izlenmesinden elde edilen veriler gibi çeşitli kaynaklardan elde edilen verileri bir araya getirerek potansiyel hedefleri belirlemektedir.

Hem medya hem de IDF kaynakları, yapay zekânın hedefleme müdürlüğü tarafından bir araya getirilen verileri işlemek ve ardından insan analistlerin yapabileceğinden çok daha yüksek bir hızda hedefler oluşturmak için kullanıldığını iddia etmektedir. Kullanılan yapay zekâ sisteminin, toplanan istihbaratı kullanarak tugay ya da tümen düzeyinde eyleme geçirilebilir hedefler ürettiği söylenmektedir.

Her ne kadar 'hedef oluşturmak' basit bir kavram gibi görünse de hedefleme son derece karmaşık bir görevdir; bu da Habsora'nın dünyanın dört bir yanındaki ordular tarafından kullanılan diğer taktiksel/operasyonel sistemlerin kilometrelerce ötesinde olacağı anlamına gelmektedir. Yapay zekânın çok sayıda kaynaktan gelen çeşitli veri formatlarını kabul edebilmesi, her bir veri noktasının uygunluğunu ve güvenilirliğini tartabilmesi, bu verileri mevcut kayıtlarla birleştirebilmesi, eyleme geçirilebilir bir hedef profili oluşturabilmesi ek olarak sivil ikincil zararı da tahmin edebilmesi gerekir.

Böyle bir kabiliyet teknik olarak mümkün olsa da böyle bir sistemin savaş ortamında bu kadar geniş bir yetkiye sahip olması ihtimali daha da düşüktür, çünkü yapay zekâya, özellikle de askeri yapay zekâya güven eksiktir. Habsora gibi bir sistemin, hedef seçiminin nedenlerini detaylandıran çıktılardan yoksun olduğu bildirildiğinden, bu endişeyi azaltması pek olası değildir.

IDF uzun yıllardır Gazze üzerinde olağanüstü yoğun bir gözetleme ağına sahiptir ve elektronik, iletişim, jeo-uzamsal ölçüm ve istihbarat konusunda mutlak üstünlüğü elinde tutmaktadır. Ayrıca İsrail ordusu içinde, bir günde yüzlerce hedef olsa bile, insan ya da yapay zekâ tarafından oluşturulan her hedef için avukatların onay vermesi gereken titiz bir yasal çekirdeğe sahiptir. İsrail hava saldırıları on binlerce sivil öldürdüğünde ya da yaraladığında, her bir hedefin insan IDF operatörlerinin tam bilgisi ve rızasıyla üretildiği, onaylandığı, emredildiği ve vurulduğu söylenmektedir.

Kaynak: RUSI

Erişim: <https://www.rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/israels-targeting-ai-how-capable-it>

Anahtar Kelimeler: Asker, İsrail, Yapay Zekâ.

2. Hindistan'ın Yerli Yalancı Uydu Arayışı / Center for Aerospace & Security Studies (Pakistan)

Teknolojideki gelişmeler devletleri, kara, deniz ve hava sahası alanlarında artan tehditlere karşı koyabilecek güvenlik yapılarında devrim yapmaya zorlamıştır. Zaman

İNİNDE, SAVAŞ ALANINDAKİ AYRILMAZ BİR BİLEŞEN OLAN UZAY VE UYDULAR ÖNEM KAZANMIŞTIR. Devletlerin havacılık ve uzay varlıklarına olan bağımlılığı hem fırsatlar hem de zorluklara neden olarak hükümetlerin özellikle askeri kabiliyetlerini geliştirmek için uzay varlıklarını edinmelerini ve kullanmalarını sağlamıştır. Uzayın bu şekilde askeri hale getirilmesi ise uluslararası derin bir güvensizlik duygusuna yol açmıştır.

BİRLEŞİK KRALLIK, ABD, RUSYA, ÇİN, HİNDİSTAN, ALMANYA, İTALYA VE İSRAİL UZAY VARLIKLARINI istihbarat, gözetleme, uzaktan algılama ve iletişim amaçları için yaygın olarak kullanmaktadır. Birleşik Krallık'ta askeri gücün %90'ından fazlası uzay varlıklarına bağımlıdır. ABD'nin uzay tabanlı kabiliyetleri çok önemlidir çünkü uydular; iletişim, navigasyon, füze uyarıları- füze takibi (MW/MT) ve istihbarat toplama için kritik bir kolaylaştırıcı görevi görmektedir.

Bu bağlamda, havacılık ve uzay teknolojilerindeki bir diğer önemli gelişme de **Yüksek İrtifa Yalancı Uyduları**'dır (HAPS). HAPS; otonom ve güneş pili ile çalışan çok görevli askeri insansız hava araçlarıdır. Diğer uydulardan farklı olarak havada sabit kalabilir, geniş coğrafi kapsama, deniz izleme, askeri gözetleme, keşif ve birden fazla yük taşıma olanağı sağlarlar. HAPS, yaklaşık 65.000 feet yükseklikte haftalar hatta aylar gibi uzun süre boyunca havada kalacak dayanıklılığa sahiptir.

GÜNEY ASYA'DA HİNDİSTAN, KOMUTA, KONTROL, İLETİŞİM, BİLGİSAYAR, İSTİHBARAT VE GÖZETLEME (C4ISR) sistemlerini geliştirmek için havacılık, uzay teknolojileri ve HAPS üretiminde kilit bir oyuncu olarak kabul edilmektedir. Indian NewSpace Research and Technologies (NRT) Private Limited ve Hindustan Aeronautics Limited (HAL) 'Combat Air Teaming System- CATS Infinity' adlı **güneş enerjisiyle çalışan bir HAPS** geliştirmiştir. Bu HAPS, üç aylık dayanıklılık seviyesiyle derin hava saldırıları, gözetleme ve gerçek zamanlı iletişim amaçlı, yani askeri ve sivil uygulamalar için kullanılacaktır. Bu yalancı uyduların yardımıyla Hindistan'ın birçok stratejik ve askeri fayda elde edeceği söylenmektedir.

HAPS, diğer uydulara kıyasla oldukça uygun maliyetlidir. Ayrıca, bölgeye özgü izleme özellikleri sayesinde sınır devriyesine yardımcı olabilir, uzak bölgelerde operasyonlar için orduya canlı görüntü ve iletişim sunarak Hindistan'ın Çin ve Pakistan ile olan sınırlarını izlemesine yardımcı olabilir. Denizcilik operasyonlarında teknik görevlerden biri ister sivil ister donanma/savaş gemisi olsun, 'gemilerin tanımlanması' sorunudur. HAPS, yüksek

çözünürlüklü optik ve kızılötesi kameraları sayesinde gelen gemileri uygun bir şekilde tanımlayabilmekte ve ayırt edebilmektedir. Bu teknoloji Hindistan Silahlı Kuvvetleri'nin Hint Okyanusu Bölgesi'nde (IOR) etkin ve verimli deniz operasyonları ve gözetleme yapabilmesini sağlayacaktır.

Öte yandan, Hindistan'ın yerli yalancı uydular ve havacılık teknolojileri edinmesi ve geliştirmesindeki ilerlemeler, iki ülke arasındaki düşmanca geçmiş göz önünde bulundurulduğunda, başta Pakistan olmak üzere komşu ülkeler için güvenlik endişelerine neden olabilir. Pakistanlı özel bir şirket olan 'Integrated Dynamics' de hem sivil hem de askeri amaçlar için SOLARIS ve STRATOS gibi yüksek irtifa yalancı uydularının yerli versiyonlarını geliştirme sürecindedir.

Hindistan ve Pakistan teknolojik bir silahlanma yarışına girmek yerine, kaynaklarını yoksulluğu azaltmaya, sağlık, eğitim ve ekonomik fırsatları iyileştirmeye yönelik girişimlere aktararak daha büyük faydalar elde edecektir. Böyle bir değişim, her iki ülkedeki yaşam kalitesini önemli ölçüde yükseltmekle kalmayıp aynı zamanda bölgesel gerilimleri de azaltarak karşılıklı büyüme ve istikrar ortamı sağlayacaktır.

Erişim: <https://casstt.com/indias-quest-for-indigenous-pseudo-satellites/>

Anahtar Kelimeler: HAPS, Hindistan, Pakistan, Savaş.

F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER

1. Research Institute of Economy, Trade and Industry

Covid-19 Sonrası Japonya'nın Ekonomisi ve Politikaları

Çevrimiçi Etkinlik (29.02.2024)

Gerçekleştirilecek etkinlikte, Covid-19 dönemi küresel çapta yaşanan hem ekonomik hem politik etkilerin Japonya'da ne gibi durumlara neden olduğu tartışılacak ve gelecekte nasıl şekilleneceği hususunda fikir alışverişi yapılacaktır.

Erişim: <https://www.rieti.go.jp/en/events/24022901/info.html>

2. Brookings

2023 Yılı Mart Ayındaki Banka İflaslarından Ders Almak

Çevrimiçi Etkinlik (05.03.2024)

2023 yılı Mart ayında yaşanan Silicon Valley Bank, Signature Bank ve First Republic bankalarında yaşanan iflaslar, ABD tarihindeki en büyük banka iflasları arasında yerini almıştır. Yaşanan hadisenin üzerinden neredeyse bir yıl geçtikten sonra bazı sorular sorulmuştur: Ne tür değişimler düzenleyiciler ve bankacıların bu olayın yeniden yaşanma ihtimalini azaltmasına yardımcı olur? Etkinlikte, çeşitli uzman katılımcılar ile sorunun temeli üzerine bir tartışma yapılarak bir yol haritası oluşturulmaya çalışılacaktır.

Erişim: <https://www.brookings.edu/events/one-year-later-lessons-learned-from-the-march-2023-bank-failures/>

3. Bruegel

Rekabetçilik ve Rekabet Arasında Bir Denge Var mı?

Çevrimiçi Etkinlik (06.03.2024)

Bruegel tarafından gerçekleştirilecek etkinlikte, uluslararası rekabetçilik ve rekabetçilik uygulamaları üzerine konunun uzmanları tarafından katılımcılar ile bir tartışma gerçekleştirilecektir.

Erişim: <https://www.bruegel.org/event/there-trade-between-competition-and-competitiveness>

4. Chatham House

2024 Küresel Ticaret

Çevrimiçi Etkinlik (07.03.2024)

Küresel ticaretteki manzara giderek değişirken, endüstriyel politikaların artması gelecekteki açık ve serbest ticaret açısından bazı sorunları da artırmaktadır. Bu sebeple gerek politika yapımcılar gerekse sektör liderleri küresel politika dinamiklerinde yaşanan değişikliklere karşı temkinli olmalı ve küresel tedarik zincirinin risklerini azaltması gerekmektedir. Etkinlikte, 2024 yılı küresel ticaretin ufukları keşfedilecek ve geniş çaplı bir tartışma yapılacaktır.

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/events/all/conference/global-trade-2024>

KOSAM'dan...

Belirlediği alanlarda araştırma raporları üreten, bilgi notları yayımlayan, farklı sorunlara çözüm sunma amaçlı projelere imza atan bir yapı hüviyetindeki **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)**, Konya merkezli bir düşünce kuruluşu olarak 2022 yılının ilk çeyreğinde kuruldu.

Ekonomi, ticaret, sanayi, iç ve dış politika dinamikleriyle sosyal politikalar, tarım, çevre, akıllı şehir, sağlık, enerji vb. konularla ilgilenen KOSAM faaliyetlerini şehir, ülke ve dünya ekseninde farklı başlıklarda yürütür.

Merkez; uluslararası düşünce kuruluşlarının faaliyetlerini, raporlarını ve güncel değerlendirmelerini düzenli takip eder. Bu kapsamda 2022 yılından itibaren KOSAM bünyesinde; dünya ve ülke gündemi hakkında bilgilenmek, düşünce kuruluşlarının raporlarından haberdar olmak ve en önemlisi küresel fırsatlardan faydalanıp risklerden kaçınmak için stratejik çalışmaları aktarmak amacıyla “**Dünya Ne Konuşuyor?**” Raporları hazırlamaktadır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu, her ayın ilk ve ikinci yarısını kapsamak üzere **ayda iki defa** okurlarıyla buluşmaktadır. Rapor için **Kuzey ve Latin Amerika, Euro Bölgesi, Orta ve Uzak Asya, Afrika, Orta Doğu, Avrasya** vb. çeşitli bölgelerde faaliyet gösteren düşünce kuruluşlarının gündemleri KOSAM'ın uzman kadrosu tarafından analiz edilir. Süreçte “Hangi kuruluş ne tür konularda çalışmış, gündemde ne var ve gelecekte beklentileri neler?” sorularına cevap aranır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu; **Ekonomi, Politika, Çevre, Sosyal ve Teknoloji** olmak üzere **beş ana başlıkta** hazırlanır. Makale, rapor, bilgi notu, yorum vb. çalışmaların kısa özetleri okuyucuya yansıtılırken konu başlığı, makalenin hangi kurumdan alındığı ve bu merkezlerin hangi ülkede faaliyet gösterdikleri de raporda yer alır. Her özetin sonunda konuyla ilgilenen okurların orijinal çalışmaya hızlı bir şekilde ulaşabilmesi için erişim linkleri açık şekilde paylaşılır.

KOSAM olarak hedefimiz; “Dünya Ne Konuşuyor?” sorusunun cevabını ve bölgelerinde ulusal/ uluslararası politikaya yön veren kuruluşların “**yarınların gündemi**” olarak gördükleri farklı başlıkları analiz ederek güncel hâli ile aktarmaktır. Bu bağlamda **2024 yılında da** ekonomi, siyaset, ticaret, sanayi, sosyal politika, eğitim, çevre vb. alanlarda yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası araştırma ve çalışmalar yürütmeye, büyük veri analizi ile mevcut durum değerlendirmeleri yaparak geleceğe ışık tutmaya ve **sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamaya devam ediyoruz.**